

Briuselis, 2025 m. liepos 17 d.
(OR. en)

11765/25

Tarpinstitucinė byla:
2025/0543 (COD)

RECH 331	CLIMA 282
COMPET 758	AGRI 360
IND 283	TRANS 313
MI 557	SAN 470
EDUC 329	BIOTECH 3
TELECOM 251	CADREFIN 109
ENER 379	CODEC 1046
ENV 721	IA 91

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. liepos 16 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2025) 543 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo sukuriama 2028–2034 m. bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2021/695

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2025) 543 final.

Priedama: COM(2025) 543 final

Briuselis, 2025 07 16
COM(2025) 543 final

2025/0543 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo sukuriama 2028–2034 m. bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2021/695

(Tekstas svarbus EEE)

{SEC(2025) 555 final} - {SWD(2025) 555 final} - {SWD(2025) 556 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pagrindimas ir tikslai

Šiuo pasiūlymu nustatoma dešimtoji bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa – „Europos horizontas“. Tai viena iš pagrindinių priemonių Komisijos pasiūlyme dėl kito ilgalaikio ES biudžeto (2028–2034 m.) išdėstytiems politikos užmojams ir 2024–2029 m. politikos prioritetams, nustatytiems Pirmininkės U. von der Leyen gairėse „Europos pasirinkimas“, įgyvendinti.

Remiantis programa „Europos horizontas“, kuri yra vienas iš stipriausių Europos prekių ženklų ir didžiausia pasaulyje mokslinių tyrimų ir inovacijų programa, šiuo pasiūlymu įtvirtinama, kad moksliniai tyrimai ir inovacijos yra Sąjungos ekonomikos ir investicijų strategijos pagrindas. Juo skatinamas paprastumas ir lankstumas ir sudaromos sąlygos greičiau ir strategiškiau panaudoti ES lėšas, nustatant aiškesnes taisykles ir skaidresnes procedūras pareiškėjams ir suinteresuotiesiems subjektams.

ES priėjo lemtingą kryžkelę. Klimato kaita, technologiniai virsmai, geopolitiniai pokyčiai ir demografinės tendencijos iš esmės keičia mūsų visuomenę ir ekonomiką. Kad išliktų konkurencinga, atspari ir vieninga, Europa turi teikti pirmenybę moksliniams tyrimams ir inovacijoms. Tik investuodami į mokslą, įgalindami savo žmones ir verslininkus ir bendradarbiaudami galime sukurti tvaresnę, saugesnę ir konkurencingesnę Europą visiems.

Ši būtinybė pabrėžiama M. Draghi pranešime dėl ES konkurencingumo ateities, pagal kurį inovacijos yra Europos pajėgumo atkurti našumo augimą pagrindas. E. Lettos pranešime dėl bendrosios rinkos ateities ir Komisijos ekspertų grupės ataskaitoje dėl programos „Europos horizontas“ laikotarpio vidurio vertinimo taip pat pabrėžiama, kad ES turi dėti daugiau pastangų diegti inovacijas savo konkurencingumui, tvarumui ir saugumui užtikrinti.

Europa turi didinti investicijas į inovacijas ir pašalinti savo trūkumus, pradedant kliūtimis inovacijų komercinimo procese. Viešojo sektoriaus parama moksliniams tyrimams ir inovacijoms (MTI) taip pat turi padėti šalinti Europos MTI ekosistemos ir inovacijų diegimo veiklos trūkumus tiek nacionaliniu, tiek ES lygmenimis.

Reaguojant į tai, šiame pasiūlyme pateikiama supaprastinta ir perorientuota programa „Europos horizontas“, kuria siekiama stiprinti ES mokslo ir technologijų bazę, skatinti žinių, technologijų ir inovacijų sklaidą ir įsisavinimą ir panaudoti ES finansavimo priemones kuo didesnei pridėtinei vertei sukurti, siekiant skatinamojo poveikio tolesnėms viešosioms ir privačiosioms investicijoms valstybėse narėse.

Konkrečiau, programa „Europos horizontas“ siekiama:

- skatinti pagrindines mokslo laisvės ir atvirumo vertybes;
- didinti puikią Europos žinių bazę, daugiausia dėmesio skiriant ES pridėtinei vertei;
- gerinti karjeros galimybes mokslinių tyrimų srityje ir pritraukti geriausius tyrėjus Europoje ir iš už jos ribų, laikantis iniciatyva „Rinkis Europą“ grindžiamo požiūrio;
- sutelkti viešąsias ir privačiąsias investicijas visoje MTI grandinėje – nuo fundamentinių mokslinių tyrimų iki komercializacijos rinkoje;
- prisidėti prie investicijų į inovacijas didinimo, visų pirma remiant inovacijas visoje Europoje ir didinant ES finansavimo schemų ir valstybių narių investicijų suderinamumą;

- išnaudoti ES biudžeto potencialą sumažinti riziką ir atverti daugiau investavimo galimybių. Sutelkti investicijas į ES strateginius prioritetus, įskaitant bendrąją rinką, perėjimą prie švarios energijos, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, žiedžiškumą, skaitmeninimą, saugumą, atsparumą ir socialinę sanglaudą;
- gerinti galimybes gauti ES finansavimą taikant spartesnes, į naudotoją orientuotas, supaprastintas ir suderintas procedūras, kad būtų išplėstas dalyvavimas ir būtų sparčiau pasiekiami rezultatai.

Atsižvelgiant į M. Draghi pranešime pateiktas rekomendacijas, programa „Europos horizontas“ bus siekiama:

- sutelkti išteklius į strateginius prioritetus, kartu išsaugant principu „iš apačios į viršų“ grindžiamą mokslinių tyrimų pobūdį;
- padidinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės potencialą, supaprastinant reglamentavimo aplinką;
- didinti paramą proveržio inovacijoms;
- supaprastinti galimybes naudoti gavėjams pasinaudoti šia programa.

Programą „Europos horizontas“ sudaro:

- reglamentas, kuriuo sukuriama 2028–2034 m. bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“ (pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 182 straipsnio 1 dalį);
- specialioji programa programai „Europos horizontas“ įgyvendinti (pagal SESV 182 straipsnio 3 dalį);
- susijęs (Europos konkurencingumo fondo) poveikio vertinimas ir finansinės teisės akto pažymos.

Programa „Europos horizontas“ bus glaudžiai susieta su reglamentu, kuriuo įsteigiamas Europos konkurencingumo fondas (EKF), kad startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms būtų užtikrintas sklandus perėjimas nuo fundamentinių prie taikomųjų mokslinių tyrimų; jis apima bendrą taisyklių sąvadą, kuris taikomas ir programai „Europos horizontas“. Pagal programą gali būti remiami dvejopo naudojimo veiksmai.

Specialiąją gynybos srities mokslinių tyrimų programą siūloma sukurti reglamentu, kuriuo įsteigiamas 2028–2034 m. Europos konkurencingumo fondas.

Pirmiau nurodyti pasiūlymai bus papildyti vienu aktu, kuriuo įsteigiamos bendrosios įmonės, taip užtikrinant suderintas taisykles.

Šiame pasiūlyme kaip teisėkūros procedūra priimamų aktų taikymo pradžios data nurodyta 2028 m. sausio 1 d.

• **Suderinamumas su galiojančiomis politikos nuostatomis**

Programa „Europos horizontas“ dera su esamomis Europos Sąjungos politikos nuostatomis ir atitinka **paprastesnį, tikslingesnį ir didesnio poveikio biudžetą**.

Bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa atitinka 2025 m. sausio mėn. Komisijos priimtą **Europos konkurencingumo kelrodį**, kuriame pateikiamos konkurencingumo didinimo įgyvendinant pavyzdines priemones pagal toliau nurodytas tris konkurencingumui didinti būtinas transformacijas veiksmų gairės: investicijų į inovacijas didinimas; bendros priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir konkurencingumo veiksmų gairės ir pernelyg didelės priklausomybės mažinimas bei saugumo didinimas.

Kartu su Europos konkurencingumo fondu programa „Europos horizontas“ siekiama stiprinti konkurencingumą, atsparumą, tvarumą, technologinę lyderystę ir socialinę sanglaudą. Jais užtikrinamas **esminis supaprastinimas** tiek programų, kurių tikslai sutampa, skaičiaus, tiek supaprastinimo įgyvendinimo požiūriu – mažiau biurokratizmo ir ataskaitų, daugiau pasitikėjimo, veiksmingesnis vykdymo užtikrinimas ir spartesnis leidimų išdavimas. Kartu siūloma programos struktūra bus užtikrintas finansavimo prioritetų nuspėjamumas ir tęstinumas ir būtinas gebėjimas **greitai ir lanksčiai veikti**, kad Sąjunga galėtų reaguoti į naujus ar nenumatytus prioritetus.

Dėl itin svarbaus MTI vaidmens didinant konkurencingumą, viešoji parama moksliniams tyrimams ir inovacijoms yra kaip niekad svarbi, visų pirma Sąjungoje, kur jos pridėtinė vertė neginčijama. ES masto bendradarbiavimas yra labai svarbus sprendžiant pasaulinius uždavinius, ypač socialinius ir aplinkos srities uždavinius. Šis pasiūlymas visiškai atitinka Komisijos MTI darbotvarkę ir juo valstybėms narėms, ne pelno sektoriui ir privačiam sektoriui suteikiamos paskatos didinti investicijas ir sutelkti **pastangas, kad būtų pasiektas tikslas 3 proc. Sąjungos BVP** investuoti į mokslinius tyrimus ir plėtrą.

Šia programa bus remiamas Sąjungos politikos tikslų, kaip antai švarios pramonės kurso, DI žemyno veiksmų plano, Įperkamos energijos veiksmų plano, Europos automobilių pramonės sektoriaus veiksmų plano, ES startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategijos, Europos gyvybės mokslų strategijos ir kitų su iniciatyva „Rinkis Europą“ susijusių iniciatyvų, įgyvendinimas.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Šis pasiūlymas visapusiškai dera su Sąjungos politikos sritimis. Atsižvelgiant į Komisijos prioritetus, jame įtvirtinta, kad **moksliniai tyrimai ir inovacijos yra ekonomikos pagrindas**. Juo **sukuriami investiciniai pajėgumai** naujoms idėjoms skatinti, kad iš jų būtų sukurtos naujos, Europos ir kitų šalių žmonėms naudingos inovacijos.

MTI yra labai svarbūs siekiant sėkmingai įgyvendinti Sąjungos prioritetus tokiose srityse kaip sveikata, skaitmeninės technologijos, švari pramonės transformacija, žiedinė ekonomika, įtrauki ir demokratinė visuomenė, biologinė įvairovė ir gamtos ištekliai, energetika, judumas, aplinka, maistas, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas, parengtis, kosmosas ir saugumas. MTI yra Sąjungos ekonomikos našumo ir konkurencingumo didinimo pagrindas.

Investicijos į MTI papildys **Europos konkurencingumo fondo** investicijas ir jos bus glaudžiai susijusios tarpusavyje; taip pat bus užtikrinama jų sinergija su kitomis daugiamečių finansinės programos (DFP) programomis ir priemonėmis. Paramos MTI ir naudojimosi jų rezultatais papildomumas ir sinergija visu ilgalaikio Sąjungos biudžeto vykdymo laikotarpiu ir su valstybėmis narėmis bus maksimaliai padidinti pasitelkiant **Konkurencingumo koordinavimo priemonę (KKP)**, kuria ES ir nacionaliniu lygmenimis bus suderinta pramonės ir mokslinių tyrimų politika bei investicijos į bendriems Europos interesams svarbius ar ES pridėtinę vertę kuriančius projektus.

Remiantis kitos DFP valdymo mechanizmu, įskaitant Konkurencingumo koordinavimo priemonę, kryptimi, programos „Europos horizontas“ ir Europos konkurencingumo fondo lėšomis būtų galima finansuoti nuoseklų perėjimą nuo MTI prie demonstravimo, plėtos ir diegimo, sutelkiant pastangas ir finansavimą iš ES ir nacionalinio, viešojo ir privačiojo sektorių į superprojektus, turinčius tvirtą mokslinį komponentą, taip skatinant ES masto vertės kūrimą ir strateginį savarankiškumą (žr. toliau pateiktus pavyzdžius).

Galimi superprojektai:

- investuoti į Europos branduolinių tyrimų organizacijos (CERN) ateities žiedinį greitintuvą kartu su kitomis CERN dalyvaujančiomis šalimis. Tikslas – išlaikyti

Europos lyderystę dalelių fizikos tyrimų srityje. Finansavimas (iki 20 proc. visų išlaidų) galėtų būti skiriamas pagal programą „Europos horizontas“;

- plėtoti išmanią ir netaršią aviaciją ir siekti Europos lyderystės kuriant naujos kartos CO₂ neišskiriančius orlaivius ir automatizuotas oro eismo valdymo sistemas. Tam reikėtų užmegzti partnerystę su pramonės sektoriumi, taip pat tvirtų mokslinių ir inžinerinių pajėgumų, remiamų pagal programą „Europos horizontas“, ir tvirtos Konkurencingumo fondo paramos diegimui pramonėje vykdyti;
- sukurti kvantinį kompiuterį ateičiai, kad Europa taptų pirmuoju žemynu, kuriame kvantinė kompiuterija būtų visapusiškai integruota į kasdienį gyvenimą, naudojant prietaikus įvairiose srityse – nuo individualizuotos medicinos iki klimato modelių kūrimo – ir sprendžiant iki tol neįveikiamas problemas 450 mln. piliečių labui;
- kurti ir taikyti pasaulinį naujos kartos dirbtinį intelektą (DI). Jis bus kuriamas Europos mokslininkų ir pramonės atstovų, bendradarbiaujant su jais ir jų labui, į Europą pritraukiant (ir joje išlaikant) geriausius pasaulio protus. Naujos kartos DI atvertų gerokai daugiau mokslinių ir ekonominių galimybių nei dabartinė DI banga, todėl Europa taptų šios srities lydere;
- užtikrinti ypatingos svarbos mokslinių tyrimų duomenų suverenumą Europoje, kad Europa taptų patikimiausia pasaulyje ypatingos svarbos mokslinių tyrimų duomenų saugykla, suteikianti Europos tyrėjams, universitetams ir įmonėms beprecedentį konkurencinį pranašumą sprendžiant neatidėliotinus pasaulinius uždavinius – nuo klimato kaitos iki pandemijų;
- kurti automatizuotas transporto ir judumo sistemas Europoje: jos suteiks galimybę padidinti transporto saugą, eismo srautų efektyvumą, sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir užtikrinti įtraukesnes transporto paslaugas;
- investuoti į novatoriškus gydymo būdus žmogaus kūno regeneracijai skatinti, kad žmonės būtų sveikesni, o ekonomika stipresnė: pasinaudoti Europos tyrėjų kompetencija ir ekspertinėmis žiniomis regeneracinės terapijos srityje ir iš esmės sustiprinti Europos sveikatos sektorių, suteikiant jam puikią galimybę diegti novatoriškus gydymo būdus. Tokie gydymo būdai gali padėti įveikti ligas, kurios šiuo metu neišgydomos;
- skatinti žaliąją pertvarką pasitelkiant branduolių sintezės energiją: pirmoji komercinė branduolių sintezės elektrinė, galinti gaminti saugią, nenutraukiamą ir patikimą elektros energiją namų ūkiams, įmonėms ir intensyviai energiją vartojančioms pramonės šakoms, kurių išmetamųjų teršalų kiekį sunku sumažinti. Tikslas – įveikti mokslinius, inžinerinius ir technologinius iššūkius, kad iki 2034 m. Europa taptų pirmuoju į elektros tinklą integravusiu branduolių sintezės energiją žemynu;
- užtikrinti Mėnulio prieinamumą europiečiams: siekdama lyderystės kosmoso ekonomikos srityje, Europa turi plėtoti naujos kartos kosmoso transportą ir logistiką, kurie suteiktų galimybę pristatyti ir parsigabenti didžiulius naudinguosius krovinius, taip pat turi plėtoti pažangiąją kosmoso robotiką, kad ne vėliau kaip 2040 m. būtų galima pradėti žvalgyti ir panaudoti kosmoso išteklius;
- siekti nulinės vandens taršos ES: hidrologiniam atsparumui užtikrinti reikia sukurti tikrai sumaniai vandenį naudojančią ekonomiką, kurioje būtų užtikrinama pakankamai švaraus ir įperkamo vandens ir sanitarijos paslaugos visiems ir visada, be kita ko, krizių metu ir ekstremaliomis klimato sąlygomis. Tam reikia skatinti proveržio inovacijas, taip pat diegti rinkoje ir skatinti stambius galutinius naudotojus

taikyti, pvz., pažangias vandens valymo technologijas kenksmingiems teršalams šalinti, skatinti efektyvų vandens naudojimą, technologijas, kurios suteikia galimybę tvariai pakartotinai naudoti ar pakeisti vandenį, taip pat gamtos procesais grindžiamus sprendimus ir gėlinimo technologijas, siekiant užtikrinti pakankamą kiekį švaraus vandens pramonėje ir buityje, apsaugoti ir atkurti gerą vandens kokybę ir prieinamumą ekosistemoms bei padidinti ES pramonės konkurencingumą;

- atverti naują skyrių mūsų planetos vidinės erdvės atradimų ir tyrinėjimo istorijoje, kuriant, susiejant, valdant ir užtikrinant naujos kartos Europos vandenynų stebėjimo technologijas ir pajėgumus – nuo kosmoso ir oro technologijų iki plūdriųjų technologijų, laivų ir bepiločių povandeninių laivų bei transporto priemonių. Europai būtina užsitikrinti strateginį savarankiškumą, susijusį su visa vandenynų stebėjimo infrastruktūra, duomenų ir informavimo paslaugomis, kad sustiprintų savo lyderystę įvairiose vandenynų politikos srityse – nuo vandenynų būklės apsaugos ir atkūrimo, mėlynosios ekonomikos konkurencingumo ir tvarumo didinimo iki jūrų saugumo ir gynybos bei ES vandenynų diplomatijos stiprinimo.

Programos veiksmais, koordinuojant juos su Europos konkurencingumo fondu, bus proporcingai naudojamosi tokioms problemoms kaip rinkos nepakankamumas arba nepakankamos investicijos spręsti, nedubliuojant ar neišstumiant privačiojo finansavimo. Be to, šie veiksmai turėtų suteikti aiškią Europos pridėtinę vertę. Taip turi būti siekiama užtikrinti programos veiksmų ir ES valstybės pagalbos taisyklių suderinamumą, vengiant neleistino konkurencijos iškraipymo vidaus rinkoje.

Šis pasiūlymas taip pat visiškai atitinka Europos semestro procesą, kurio tikslas – skatinti ekonomikos politikos koordinavimą ir padėti pagerinti nacionalinių MTI sistemų kokybę ir veiksmingumą įgyvendinant struktūrines reformas trimis lygmenimis: pirma, daug investuojant į mokslo ir technologijų mokslinius tyrimus ir inovacijas; antra, sukuriant inovacijoms palankesnę ir mažiau rizikingą verslo aplinką; trečia, užtikrinant, kad Europos Sąjungos piliečiams būtų padedama prisitaikyti prie greitos ir kai kuriems asmenims nerimą keliančios inovacijų, skaitmeninimo ir tokių visuotinių pasaulinių tendencijų kaip dirbtinis intelektas ir žiedinė ekonomika skatinamos pertvarkos.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Programa „Europos horizontas“ grindžiama SESV antraštinėmis dalimis „Pramonė“ ir „Moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra bei kosmosas“ (173 straipsnio 3 dalimi, 182 straipsnio 1 dalimi, 183 straipsniu ir 188 straipsnio antra pastraipa) ir 332 straipsnio 1 dalies a punktu.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Remiantis SESV 4 straipsnio 3 dalimi, Sąjunga šioje srityje dalijasi (lygiaverte) kompetencija su valstybėmis narėmis. Pirma, stiprinant suinteresuotųjų subjektų ir valstybių bendradarbiavimą ir integraciją, ES finansavimu šalinamos nacionalinės kliūtys ir sukuriama kritinė masė bendriems uždaviniams spręsti. Antra, sprendama rinkos nepakankamumo ir neoptimalių investavimo sąlygų problemą ir darydama ekonominį poveikį, ES didina ekonominį atsparumą, pritraukia privačiųjų lėšų ir kapitalo, didina našumą visoje ES ir remia ekonomiškai naudingus projektus, kurie priešingu atveju gali būti nesėkmingi. Taip remiama ES masto konkurencija ir sudaromos sąlygos atrinkti geriausias mokslines ir novatoriškas

idėjas iš visos ES. Trečia, stiprindama investicijų kryptį ir sutelkdama išteklius, ES gali geriau spręsti ES masto uždavinius ir skatinti bendrus prioritetus, kaip antai skaitmeninę ir žaliąją pertvarką.

Vadovaujantis tokiu ES lygmeniu, remiamos proveržio inovacijos ir strateginiai tikslai, taip įveikiant valstybių narių veiksmų koordinavimo apribojimus. Pavyzdžiui, remiantis *ex post* modeliavimo įverčiais, be ES finansavimo, kuris buvo skiriamas moksliniams tyrimams ir infrastruktūrai kelis dešimtmečius, esminės inovacijos, kaip antai iRNR vakcinos nuo COVID-19, būtų buvusios sukurtos keliais mėnesiais vėliau, todėl būtų nepavykę jų greitai išleisti į rinką, kai tai buvo ypač svarbu, ir visuomenei būtų tekę ilgiau laukti galimybės pasinaudoti jų teikiama nauda.

- **Proporcingumo principas**

Imantis veiksmų Sąjungos lygmeniu bus sudaromos sąlygos bendradarbiauti tarptautiniu mastu ir konkuruoti visame pasaulyje, siekiant užtikrinti, kad būtų atrenkami geriausi pasiūlymai. Taip ne tik didinamas kompetencijos lygis ir užtikrinamas pažangiausių MTI matomumas, bet ir remiamas tarptautinis mobilumas ir pritraukiami gabiausi specialistai iš viso pasaulio. Įgyvendinant programą Sąjungos lygmeniu galima geriausiai prisiimti didelę riziką ir planuoti ilgalaikius MTI, taip pasidalijant riziką ir užtikrinant tokį veiklos mastą ir masto ekonomiją, kokių kitaip pasiekti nebūtų įmanoma. Bus siekiama užtikrinti sąsajas su nacionalinėmis iniciatyvomis, visų pirma inovacijų srityje.

Tokia programa gali padėti pritraukti papildomų viešųjų ir privačiųjų investicijų į MTI, toliau gerinti Europos MTI aplinką, taip pat sparčiau komercinti ir skleisti inovacijas. Sąjungos lygmeniu programos taip pat gali padėti formuoti politiką ir siekti politikos tikslų.

Siūlomais veiksmais neviršijama to, kas būtina Sąjungos tikslams pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Dėl jų ilgalaikio ir principu „iš apačios į viršų“ grindžiamo pobūdžio moksliniams tyrimams ir inovacijoms reikia nepriklausomos, integruotos ir nuspėjamos savarankiškos programos, kuri užtikrintų tinkamas sąlygas generuoti naujas idėjas ir jas komercinti. Kad būtų galima kurti perversminius sprendimus, būtina, kad moksliniai tyrimai ir inovacijos būtų nepriklausomi ir kad būtų užtikrinamas jų finansavimo tęstinumas. Todėl programa „Europos horizontas“, nors ir yra glaudžiai susijusi su Europos konkurencingumo fondu, išlaiko savo nepriklausomą teisinį pagrindą, kurio reikalaujama pagal SESV 182 straipsnį, ir savo prekės ženklą bei gerą tarptautinę reputaciją, grindžiamą įrodyta ilgalaikiu jos, kaip patikimos kompetencijos, bendradarbiavimo ir poveikio sistemos, sėkme.

Šiuo teisės aktu nustatomos naudos gavėjų teisės ir pareigos. Jis taip pat privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose Sąjungos valstybėse narėse ir bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos asocijuotosiose šalyse.

3. RETROSPEKTYVINIO VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų retrospektyvinis vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Galiojančių teisės aktų retrospektyviniai vertinimai ir tinkamumo patikrinimai yra labai svarbūs siekiant užtikrinti, kad kita bendroji MTI programa būtų grindžiama tuo, kas veiksminga, ir joje būtų patobulinta tai, kas neveiksminga. Vertinant ankstesnių priemonių veiksmingumą, efektyvumą ir nuoseklumą, šiose apžvalgose pateikiama itin svarbių įrodymų,

kad būtų galima geriau formuoti politiką, sumažinti nereikalingą reguliavimo našta ir suderinti finansavimo priemones su kintančiais mokslo, technologijų ir visuomenės poreikiais. Tai padeda kurti lankstesnę, paveikesnę ir ateities iššūkiams geriau parengtą mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemą.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Rengdamasi kitos DFP įgyvendinimui, kuris bus pradėtas 2028 m., Europos Komisija surengė viešas konsultacijas, kad surinktų nuomones apie ES finansavimą konkurencingumui stiprinti.

Per 2025 m. vasario 12 d. – gegužės 7 d. surengtas viešas konsultacijas, kuriose aktyviai dalyvavo ES piliečiai (26 proc.), akademinės bendruomenės nariai (22 proc.) ir valdžios institucijos (13 proc.), taip pat įmonės, nevyriausybinės organizacijos (NVO) ir kiti suinteresuotųjų subjektų tinklai, surinkti 2 034 apklausos atsakymai ir 462 pozicijos dokumentai.

Dauguma su programa „Europos horizontas“ susijusios patirties turinčių respondentų išreiškė teigiamą nuomonę apie finansavimo procesą – nuo finansavimo galimybių nustatymo iki kvietimų teikti pasiūlymus aktualumo ir aiškumo. Vis dėlto jie atkreipė dėmesį į tai, kad paraiškų teikimo procedūra ir bendras tvarkaraštis yra pagrindiniai trūkumai, todėl, siekiant pagerinti prieinamumą, ypač MVI ir naujiems dalyviams, šią procedūrą ir tvarkaraštį reikia supaprastinti, padaryti juos aiškesnius ir užtikrinti didesnę jų nuoseklumą. Respondentai pripažino, kad paramos fragmentiškumas investavimo kontinuumo trukdo konkurencingumui, visų pirma dėl nepakankamų investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas.

Viešos konsultacijos buvo papildytos tiksline informavimo veikla, skirta pagrindinėms suinteresuotųjų subjektų grupėms tiek pramonės, tiek mokslinių tyrimų ir inovacijų srityse. Mokslinių tyrimų ir inovacijų srities suinteresuotieji subjektai aktyviai dalyvavo formuojant diskusijas apie būsimą MTI vaidmenį stiprinant ES konkurencingumą, ypač po to, kai 2024 m. liepos mėn. buvo paskelbtos Komisijos politinės gairės, o 2025 m. vasario mėn. – konkurencingumo kelrodis.

- **Nepriklausomas tyrimas**

Ši iniciatyva grindžiama trimis pagrindiniais išorės pranešimais: Mario Draghi pranešimu dėl ES konkurencingumo, Enrico Lettos pranešimu dėl bendrosios rinkos ateities ir Komisijos ekspertų grupės ataskaita dėl programos „Europos horizontas“ laikotarpio vidurio vertinimo.

Visų trijų pranešimų pagrindinė mintis yra ta pati – **Europa turi diegti inovacijas, prisitaikyti ir imtis lyderės vaidmens**, kad užsitikrintų konkurencingumą, klestėjimą, tvarumą ir saugumą. Jų bendra analizė yra tvirtas analitinis ir politinis siūlomos bendrosios MTI programos ir platesnės Europos konkurencingumo fondo strateginės krypties pagrindas.

- **Poveikio vertinimas**

Šis pasiūlymas grindžiamas išsamium Europos konkurencingumo fondo poveikio vertinimu, į kurį įtraukta 14 programų, kuriomis prisidedama prie ES konkurencingumo stiprinimo.

Pagal Komisijos politines gaires kita DFP bus tikslingesnė, paprastesnė ir turės didesnę poveikį. Todėl naujosios DFP struktūra labai skirsis nuo dabartinės struktūros. Atsižvelgiant į šį ypatingą naujos DFP rengimo atvejį, poveikio vertinime trūko kelių pagrindinių elementų. Todėl Reglamentavimo patikros valdyba išimties tvarka nusprendė pateikti nuomonę be įvertinimo.

Reglamentavimo patikros valdyba pažymėjo, kad ataskaita turi didelių trūkumų, susijusių, be kita ko, su taikymo sritimi, valdymu, suderinamumu su kita DFP dalimi. Šie trūkumai buvo

išnagrinėti tiek Europos konkurencingumo fondo, tiek programos „Europos horizontas“ teisės aktų pasiūlymuose.

Atsižvelgiant į politinėse gairėse išdėstytą būtinybę užtikrinti paprastumą, lankstumą, spartą ir strateginį tikslumą, poveikio vertinime įvertintos trys įtaką ES finansavimo struktūrai turinčios galimybės – nuo 14 programų, susijusių su konkurencingumu, tęsimo iki jų konsolidavimo į Konkurencingumo fondą:

- A. papildytasis įprastinės veiklos scenarijus: tam tikras koordinavimas;
- B. glaudesnis esamų programų koordinavimas (bendras taisyklių sąvadas);
- C. programų konsolidavimas naujame Europos konkurencingumo fonde vienu ar dviem atskirais aktais.

Nuspręsta, kad programas konsoliduoti dviem atskirais aktais, kaip numatyta pagal C galimybę, yra geriausia politikos galimybė, kurią įgyvendinus būtų išsaugotas programos „Europos horizontas“ prekės ženklas ir kartu būtų visapusiškai prisidedama prie Konkurencingumo fondo tikslų įgyvendinimo, nes abiejų aktų tikslai, struktūra, valdymas ir taisyklės būtų integruoti. Be to, pagal ją numatyta savarankiška bendroji MTI programa, kad būtų apsaugotas mokslinių tyrimų ir inovacijų vientisumas ir laikomasi SESV 182 straipsnio reikalavimų. Šią poziciją pakartojo Europos Parlamentas, valstybės narės ir dabartinės programos „Europos horizontas“ asocijuotosios trečiosios šalys.

• **Supaprastinimas**

Supaprastinimas yra **svarbiausias Komisijos prioritetas** siekiant sumažinti našatą ir pernelyg didelį sudėtingumą ir užtikrinti didesnę spartą bei lankstumą.

Bendroji MTI programa, kuri yra didžiausia Sąjungos programa, įgyvendinama taikant tiesioginį valdymą, yra akivaizdus supaprastinimo taikinytis. Supaprastinimas naudos gavėjams, be kita ko, reiškia, kad:

- **sutrumpės darbo programa, o programavimas bus ne toks griežtas** – mažės bendras temų skaičius, trumpės temų aprašymai ir vieno projekto temų sumažės iki minimumo;
- **standartiškai temos bus atviros** – jos bus aprašomos ne taip griežtai, pareiškėjams suteikiant daugiau laisvės rinktis skirtingus būdus laukiamiems rezultatams pasiekti;
- **bus siekiama finansavimo tęstinumo ir tolesnio supaprastinimo** – mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmi nebus atskirti nuo inovacijų veiksmų – bus numatytas bendra iki 100 proc. finansavimo norma, išskyrus pelno siekiančius subjektus, kurie nėra MVI, – jų finansavimo norma bus iki 70 proc. Bus finansuojamos maksimalios sumos, kurias pagrįstais atvejais galima sumažinti, kai įgyvendinami konkretūs veiksmi;
- **bus dažniau taikomas supaprastintas išlaidų apmokėjimas** – remiantis patirtimi, įgyta vykdant bandomuosius fiksuotąją suma finansuotus projektus pagal programą „Horizontas 2020“ ir juos plačiau taikant įgyvendinant programą „Europos horizontas“, finansavimas fiksuotąją suma taps standartine Sąjungos įnašo forma, nebent būtų nustatyta kitaip. Bus naudojamos kitos supaprastintos išlaidų formos, įskaitant personalo vieneto įkainius. Šiomis supaprastinimo priemonėmis siekiama skatinti platesnį dalyvavimą, visų pirma naujų dalyvių ir smulkesnių subjektų, kartu išsaugant patikimą finansų valdymą ir kontrolę.

Be beprecedenčių supaprastinimo pastangų, programa „Europos horizontas“ bus **įgyvendinama greičiau** ir dėl ilgiausio laiko iki dotacijos suteikimo sutrumpinimo iki 7

mėnesių, o tai yra vienas iš trumpiausių terminų iki dotacijų suteikimo pagal ES programas, kuris taip pat yra dviem mėnesiais trumpesnis už Finansiniame reglamente nustatytą ilgiausią laiką iki dotacijos suteikimo.

Europos Parlamento ir Tarybos įsipareigojimas laikytis supaprastinimo principo vykdant įprastą teisėkūros procedūrą bus ypač svarbus.

- **Pagrindinės teisės**

Šiuo reglamentu gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje ir kitose tarptautinėse žmogaus teisių konvencijose, kurių šalys yra valstybės narės ir Sąjunga.

4. **POVEIKIS BIUDŽETUI**

Visų pasiūlymų biudžetas pateikiamas einamosiomis kainomis. Komisija, remdamasi sąnaudų ir naudos analize, programai „Europos horizontas“ įgyvendinti gali toliau naudotis vykdomųjų įstaigų paslaugomis.

5. **KITI ELEMENTAI**

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Šios iniciatyvos stebėseną bus vykdoma taikant biudžeto po 2027 m. veiklos rezultatų peržiūros sistemą, kuri aptariama atskirame pasiūlyme. Veiklos rezultatų peržiūros sistemoje numatyta programos įgyvendinimo etapu pateikti įgyvendinimo ataskaitą, taip pat retrospektyvinį vertinimą, kuris turi būti atliktas pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 34 straipsnio 3 dalį. Šis vertinimas atliekamas pagal Komisijos geresnio reglamentavimo gaires ir bus grindžiamas su programos tikslais susijusiais rodikliais.

- **Kiti su pasiūlymu susiję horizontalieji klausimai**

Programos principai. Programa bus užtikrinamas veiksmingas Europos mokslinių tyrimų erdvės ir Mokslinių tyrimų ir inovacijų pakto vertybių ir principų, visų pirma mokslinių tyrimų ir inovacijų etikos ir sąžiningumo, mokslinių tyrimų laisvės, lyčių lygybės ir lygių galimybių, atvirojo mokslo, skatinimas, taip pat patrauklios karjeros ir mobilumo mokslinių tyrimų srityje skatinimas.

Tarptautinis bendradarbiavimas bus toliau stiprinamas, siekiant prisidėti prie Sąjungos konkurencingumo ir kompetencijos MTI srityje stiprinimo, ir užtikrins rizikos ir naudos pusiausvyrą bendradarbiaujant su trečiosiomis valstybėmis ir jų subjektais.

Valorizacija ir sklaida. Siekiant sustiprinti Sąjungos konkurencingumą ir laikantis Komisijos valorizacijos strategijos, specialiomis paramos priemonėmis bus palengvintas ir paspartintas valorizacijos procesas ir užtikrinama, kad mokslinių tyrimų rezultatai virstų realiomis prietaikomis. Dėl to viešosios investicijos į MTI virsta naujomis rinkos galimybėmis ir duoda apčiuopiamą naudą visuomenei ir pramonei.

Strateginės krypties suderinimas su Europos konkurencingumo fondu ir Konkurencingumo koordinavimo priemone.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Programa „Europos horizontas“ grindžiama daugiau kaip 40 metų ES investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas patirtimi. Ja siekiama populiarinti mokslą, apsaugoti pagrindines nepriklausomumo ir atvirumo vertybes, gerinti puikią Europos žinių bazę ir didinti ES konkurencingumą. Programos struktūra skirta didesniai nuoseklumui ir veiksmingumui užtikrinti.

Siūloma keturių veiklos sričių struktūra.

- **I veiklos srities „Pažangus mokslas“** tikslas – stiprinti ES mokslinę bazę, pritraukti geriausius specialistus, skatinti pažangius mokslinius tyrimus Europoje ir teikti geriausius mokslinius duomenis ES politikai formuoti. Mokslinių tyrimų pažangumas ir mobilumas yra Europos siekio būti geriausia pasaulyje vieta moksliniams tyrimams pagrindas (iniciatyva „Rinkis Europą“). Atsižvelgiant į tai, ši veiklos sritis apima:
 - Europos mokslinių tyrimų tarybą (EMTT) – EMTT bus išplėsta siekiant padidinti jos gebėjimus remti mažai tirtų sričių mokslinius tyrimus, daugiausia dėmesio skiriant aukščiausios kvalifikacijos tyrėjų ir jų komandų finansavimui;
 - programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmi“ – pagal šią programą bus toliau remiamas mokymas ir karjeros raida mokslinių tyrimų srityje.
 - mokslą ES politikai – nebranduolinius tiesioginius Jungtinio tyrimų centro (JRC) veiksmus.
- **II veiklos srities „Konkurencingumas ir visuomenė“** tikslas – remti bendradarbiaujamuosius mokslinius tyrimus ir inovacijas didelį poveikį visuomenei turinčiose srityse, daugiausia dėmesio skiriant pasaulinių visuomenės uždavinių sprendimui ir ES konkurencingumo didinimui. Ši veiklos sritis bus panaši į Europos konkurencingumo fondo intervencinių priemonių sričių struktūrą ir keturias jo politikos linijas. Taip bus užtikrinama nuosekli parama visame investavimo kontinuumo. Be to, su naująja programa „Europos horizontas“ susijusi politikos linija apims principu „iš apačios į viršų“ grindžiamus mokslinius tyrimus, visų pirma pasaulinių visuomenės uždavinių, pvz., migracijos, dezinformacijos, demokratijos apsaugos, stiprinimo ir skatinimo, taip pat socialinių ir ekonominių pokyčių, įtraukios visuomenės ir socialinės sanglaudos srityse. Strateginis bendradarbiaujamųjų mokslinių tyrimų programavimas bus pagrįstas vidaus vertinimo pajėgumais – besiformuojančių technologijų stebėjimo centru, nurodytu Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) [XXX]* [Europos konkurencingumo fondas]¹. Partnerystės ir toliau bus viena iš pagrindinių programos priemonių ir jos veiks darniai kartu su Europos konkurencingumo fondu pagal atitinkamus valdymo procesus. Siūloma jų veiklą ir organizavimą iš esmės supaprastinti ir racionalizuoti. Partnerystės gali būti įvairių formų – dviejų viešojo ir vieno privačiojo sektoriaus subjekto partnerystė, dviejų viešojo sektoriaus subjektų partnerystė ar privačiojo ir viešojo sektorių partnerystė.
- **III veiklos srities „Inovacijos“** tikslas – remti inovacijas Europoje, daugiausia dėmesio skiriant naujų produktų, paslaugų ir verslo modelių kūrimo skatinimui. Ši veiklos sritis apima:

¹ OLC, , p. .

- Europos inovacijų tarybą (EIC) – ji remia novatoriškus startuolius, MVI, daugiausia dėmesio skirdama perversminių inovacijų ir verslumo skatinimui. Jos veikla bus išplėsta, į ją įtraukiant:
 - daugiau Pažangiųjų mokslinių tyrimų projektų agentūros (ARPA) veiklos elementų, kai didelės rizikos projektai remiami etapais arba nutraukiami, atsižvelgiant į jų potencialą įgyvendinti perversminius sprendimus, kurių įvertina ekspertai programų vadovai. Ji toliau padės perkelti idėjas iš EMTT ar bendradarbiaujamųjų mokslinių tyrimų projektų į EIC, kad būtų galima greičiau komercinti ir plėsti proveržio technologijas;
 - Gynybos pažangiųjų mokslinių tyrimų projektų agentūros (DARPA) veikla grindžiamą koncepciją, kuria siekiama remti gynybos ir dvejojo naudojimo technologijų startuolius ir jų plėtrą, visapusiškai papildant EKF programos „InvestEU“ ir ES gynybos inovacijų sistemos (EUDIS) bei Kosmoso verslumo iniciatyvos CASSINI veiklą;
 - beprecedentę galimybę remti dvejojo naudojimo ir gynybos aukštųjų technologijų startuolius ir veiklą plečiančias įmones, įskaitant tas, kurios laikomos strateginėmis ir ypač svarbiomis Sąjungos ir jos valstybių narių interesams, kurioms būtina tikslinė tiesioginė parama ir kurios negali gauti pakankamo kapitalo rinkoje;
 - glaudų koordinavimą ir sinergiją su Europos konkurencingumo fondo politikos linijomis, susijusiomis su uždavinių nustatymu;
 - egzistuojantį veiklą plečiančių giliųjų technologijų įmonių finansavimą Veiklą plečiančių įmonių Europos fondo lėšomis, anonsuotą startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategijoje, vykdomą dabartinėje DFP sutartomis sąlygomis. Visi būsimi veiklos plėtros projektai bus finansuojami iš EKF;
- inovacijų ekosistemas, įskaitant veiklą, kuria siekiama skatinti žinių trikampio – aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų bei inovacijų ir verslo – integraciją visoje Sąjungoje.

Siekiant sustiprinti startuolių ir veiklą plečiančių įmonių paklausą, susiejant jas su didelėmis įmonėmis Europoje ir sudarant palankesnes sąlygas novatoriškoms viešųjų pirkimų priemonėms ES ir nacionaliniu lygmenimis, bus numatytas glaudus bendradarbiavimas vykdant bendradarbiaujamuosius mokslinius tyrimus pagal II veiklos sritį ir teikiant paramą startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms pagal III veiklos sritį.

- **IV veiklos srities „Europos mokslinių tyrimų erdvė“** tikslas – remti bendros Europos mokslinių tyrimų erdvės (EMTE) kūrimą, daugiausia dėmesio skiriant kompetencijos, įtraukumo ir poveikio skatinimui. Ši veiklos sritis apima:
 - EMTE politiką – pagal šį komponentą bus remiamas EMTE politikos plėtojimas, daugiausia dėmesio skiriant kompetencijos, įtraukumo ir poveikio skatinimui;
 - mokslinių tyrimų infrastruktūrą ir technologijų infrastruktūrą – pagal šį komponentą bus remiamas mokslinių tyrimų infrastruktūros ir technologijų infrastruktūros plėtojimas ir eksploatavimas, be kita ko, pirmą kartą remiant kapitalo išlaidas;

- dalyvių skaičiaus didinimą ir kompetencijos sklaidą – pagal šį komponentą bus remiamas mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumų plėtojimas visuose Europos regionuose.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**kuriuo sukuriama 2028–2034 m. bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2021/695**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 173 straipsnio 3 dalį, 182 straipsnio 1 dalį, 183 straipsnį ir 188 straipsnio antrą pastraipą ir 322 straipsnio 1 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę³,

atsižvelgdami į Audito Rūmų nuomonę (1),

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Sąjungos tikslas – stiprinti savo mokslo ir technologijų bazę tvirtinant Europos mokslinių tyrimų erdvę (EMTE), kurioje tyrėjai, mokslinės žinios ir technologijos judėtų laisvai, ir skatinant ją tapti konkurencingesne, be kita ko, jos pramonės sektoriuje, kartu skatinant visą mokslinių tyrimų ir inovacijų (MTI) veiklą, kad būtų įgyvendinti Sąjungos strateginiai prioritetai ir įsipareigojimai, kurių galutinis tikslas yra propaguoti taiką, Sąjungos vertybes ir jos tautų gerovę;
- (2) siekdama užtikrinti mokslinį, technologinį, ekonominį Sąjungos investicijų į MTI poveikį, taip pat jų poveikį aplinkai ir visuomenei ir kuo didesnę jų pridėtinę vertę, Sąjunga turėtų investuoti į MTI pagal 2028–2034 m. bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Europos horizontas“ (toliau – Programa), kuri turėtų stiprinti konkurencingumą, atsparumą, tvarumą, technologinę lyderystę ir socialinę sanglaudą;
- (3) Programa turėtų būti glaudžiai susieta su Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) [XXX]* [Europos konkurencingumo fondas]⁴, nes moksliniai tyrimai ir inovacijos turėtų būti Sąjungos ekonomikos ir investicijų strategijos pagrindas;
- (4) be to, Sąjunga turėtų siekti pašalinti vyrų ir moterų nelygybės apraiškas ir skatinti jų lygybę, taip pat kovoti su diskriminacija, vadovaujantis Sutarties dėl Europos

² OL C , , p. .

³ OL C , , p. .

⁴ OL C , , p. .

Sjungos veikimo (SESV) 8 ir 10 straipsniais ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija;

- (5) iš pastarojo meto patirties sparčiai kintančioje ekonominėje, socialinėje ir geopolitinėje aplinkoje matyti, kad daugiametė finansinė programa ir jos Sąjungos išlaidų programos turi būti lankstesnės. Siekiant šio tikslo ir atsižvelgiant į Programos tikslus skiriant finansavimą turėtų būti tinkamai atsižvelgiama į kintančius politikos poreikius ir Sąjungos prioritetus, nustatytus susijusiuose Komisijos paskelbtuose dokumentuose, Europos Parlamento rezoliucijose ir Tarybos išvadose, kartu užtikrinant pakankamą biudžeto vykdymo nuspėjamumą;
- (6) dalyvavimo Programoje ir jos rezultatų sklaidos taisyklėmis siekiama dar labiau supaprastinti galimybes pasinaudoti Sąjungos finansavimu, padidinti jo atvirumą ir kuo labiau padidinti jo poveikį;
- (7) Programa turėtų būti padedama didinti viešąsias ir privačias investicijas į MTI valstybėse narėse, taip padedant pasiekti bendrą bent 3 % Sąjungos bendrojo vidaus produkto (BVP) investicijų į mokslinius tyrimus ir plėtrą tikslą. Valstybių narių investicijos į MTI turėtų būti vertinamos pasitelkiant ekonominės, biudžeto, užimtumo ir socialinės politikos koordinavimo Sąjungoje sistemą – Europos semestro procesą. Siekiant to tikslo reikėtų užtikrinti, kad valstybės narės ir privatusis sektorius papildytų Programą savo sustiprintais investicijų veiksmais, skirtais mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų sritims. Sąjunga nuolat darė pažangą didindama investicijas į mokslinius tyrimus ir plėtrą, tačiau atsilieka nuo kitų pasaulinių lyderių. Pirmiau minėtu 3 % tikslu, kuris nustatytas prieš daugiau kaip du dešimtmečius, pripažinta mokslinių tyrimų ir plėtros, kaip žinių visuomenės pagrindo, svarba. Nors šis tikslas paskatino įvairias valstybes nares nustatyti savo mokslinių tyrimų ir plėtros intensyvumo tikslus, skirtumai tebėra dideli, nes savo investavimo užmojus įgyvendino arba viršijo tik kelios valstybės narės;
- (8) kaip ir programoje „Europos horizontas“, klasifikuojant technologinius mokslinius tyrimus, produktų kūrimo ir parodomąją veiklą ir kvietimuose teikti pasiūlymus nustatant tinkamų veiksmų rūšis, ir toliau turėtų būti atsižvelgiama į EBPO pateiktas technologinės parengties lygio apibrėžtis. Dotacijos neturėtų būti skiriamos veiksmais, kai veikla viršija aštuntą technologinės parengties lygį. Konkretaus kvietimo teikti pasiūlymus pagal dalį „Konkurencingumas ir visuomenė“ atžvilgiu darbo programoje turėtų būti galima numatyti galimybę skirti dotacijas didelio masto produktų patvirtinimui ir rinkos kartotei;
- (9) kai kurias biudžeto dalis turėtų būti galima įgyvendinti pasitelkiant Europos partnerystes kartu su kitais viešaisiais ir privačiais subjektais, kai tai yra veiksmingiausia įgyvendinimo forma politikos tikslams pasiekti. Europos partnerystės turėtų būti kuriamos, kai būtinas aktyvus Sąjungos dalyvavimas, ir turėtų būti užtikrintos tinkamos balsavimo teisės Sąjungai, taip pat pakankamos bendros kitų partnerių investicijos Sąjungos finansavimo svertu poveikiui užtikrinti. Siekiant skatinti sinergiją ir efektyvumą, būtina užtikrinti suderintas taisykles. Todėl turėtų būti sukurtas strateginis ir nuoseklus riboto skaičiaus Europos partnerysčių portfelis;
- (10) Europos partnerystės, įskaitant partnerystes steigiant bendrąsias įmones, kaip esminė priemonė pramonės įsitraukimui ir investicijoms į bendradarbiaujamuosius mokslinius tyrimus ir inovacijas užtikrinti, turėtų prisidėti prie Europos konkurencingumo fondo politikos linijų konkrečių politikos tikslų ir, jei būtina, turi būti remiamos jo lėšomis, kad šie tikslai būtų įgyvendinti;

- (11) Reglamentu (ES) 2021/695 nustatytos ES misijos turėtų suteikti galimybę užtikrinti transformatyvų ir sisteminių poveikį visuomenei, skatindamos tarpdalykinį, tarpsektorinį, įvairias politikos sritis aprėpiantį ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą. Jos turėtų būti grindžiamos moksliniais tyrimais ir inovacijomis kurti proveržio technologijoms, paslaugoms, produktams ir socialinėms inovacijoms, kurie yra būtini jų plataus užmojo tikslams įgyvendinti. Savo ruožtu ES misijos turėtų paspartinti novatoriškų sprendimų kūrimą, plėtrą ir diegimą ir padėti kurti eksperimentines naujų produktų ir paslaugų rinkas. Pagal bendrąją programą turėtų būti finansuojama misijų mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, o diegimas ir plėtra turėtų būti vykdomi pasitelkiant kitas ES programas ir nacionalinį finansavimą;
- (12) Naujojo europinio bauhauzo (NEB) priemonė, įtvirtinta programos „Europos horizontas“ 2025–2027 m. strateginiame plane⁵, yra daugiametė finansavimo priemonė, kuria siekiama paspartinti aplinkos transformaciją vykdamas tvarų ir įtraukų projektavimą. Jos MTI komponentas turėtų būti finansuojamas pagal programą „Europos horizontas“, o jos įgyvendinimo komponentas – kitų ES programų ir nacionalinio finansavimo lėšomis;
- (13) Europos mokslinių tyrimų taryba (EMTT) turėtų teikti patrauklų ir lankstų finansavimą, taip sudarydama sąlygas talentingiems ir kūrybingiems pavieniams tyrėjams – sąmoningai ypatingą dėmesį skirdama ankstyvosios karjeros tyrėjų ugdymui – siekti karjeros perspektyviausiose mokslo srityse. Šis įsipareigojimas orientuotis į tyrėjo iniciatyva vykdomus mokslinius tyrimus, kurie būtų atrenkami rengiant Sąjungos masto konkursus, grindžiamus tik kompetencijos kriterijumi ir atvirus talentams, neatsižvelgiant į jų pilietybę ar kilmę, yra labai svarbus siekiant pritraukti šviesiausius pasaulio protus ir siekiant toliau stiprinti Europos kaip pasaulyje pirmaujančio mokslinių tyrimų ir inovacijų centro vaidmenį;
- (14) žiniomis grindžiamoje pasaulinėje ekonomikoje ilgalaikis Sąjungos konkurencingumas, technologinė lyderystė ir gebėjimas spręsti pasaulinius uždavinius visų pirma turėtų priklausyti nuo jos gebėjimo ugdyti, pritraukti ir išlaikyti aukštos kvalifikacijos ir tarptautiniu lygmeniu bendradarbiaujančius mokslinių tyrimų srities darbuotojus. Strateginės investicijos į aukščiausios kvalifikacijos tyrėjus, jų mokymą, mobilumą ir karjeros perspektyvas akademinėje bendruomenėje ir už jos ribų yra labai svarbios siekiant palaikyti inovacijas, ekonominį atsparumą ir visuomenės gerovę. Laikantis Europos mokslininkų chartijos principų, siekti šio tikslo padeda programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“. Programa turėtų būti sustiprinti universitetų ir inovacijų ekosistemų, įskaitant privatųjį sektorių, ryšiai. Ji turėtų sudaryti sąlygas baigti kurti Europos mokslinių tyrimų erdvę, be kita ko, plėtojant Europos aukštojo mokslo sektoriaus pajėgumus konkuruoti su pasauliniais partneriais bendradarbiaujant, ugdant ir pritraukiant talentus ir pritraukiant daugiau privačiųjų investicijų, be kita ko, pasitelkiant aukštojo mokslo iniciatyvas, kaip antai Europos universitetų aljansus, užtikrinant sinergiją su programa „Erasmus+“ ir laikantis šio reglamento tikslų ir veiklos;
- (15) Europos inovacijų taryba (EIC) turėtų skatinti rinkas kuriančias giliųjų technologijų inovacijas. Naudodamasi savo priemonėmis, ji turėtų nustatyti, kurti ir diegti šias giliųjų technologijų inovacijas. Teikdama nuoseklią ir racionalizuotą paramą, EIC turėtų panaikinti viešosios paramos proveržio technologijoms ir giliųjų technologijų inovacijoms ir privačiųjų investicijų į jas trūkumą. EIC turėtų siekti savo priemonėmis susieti, integruoti ir paspartinti novatoriaus kelią nuo mokslinių tyrimų iki rinkos ir

⁵ 2024 m. kovo 20 d. Komisijos sprendimas C(2024)1741.

sudaryti sąlygas Sąjungai turėti pirmaujančias įmones besiformuojančiose technologijų srityse, kad būtų pasiekti jos socialiniai ir ekonominiai tikslai ir išvengta priklausomybės nuo kitų regionų. EIC turėtų remti didelės rizikos ir didelį potencialą turinčias inovacijas ir įmones, kurioms kyla tokia technologinė, mokslinė, finansinė arba su valdymu ar rinka susijusi rizika, dėl kurios jos dar nėra patrauklios įprastiems investuotojams ir todėl negali pritraukti reikiamų investicijų rinkoje, kad galėtų konkuruoti pasaulio mastu. Tai turėtų apimti tiek atvirą („iš apačios į viršų“), tiek uždaviniiais grindžiamą požiūrį, glaudžiai koordinuojant veiksmus ir užtikrinant sinergiją su Europos konkurencingumo fondu ir jo politikos linijomis. Taip pat ji turėtų vadovautis į Gynybos pažangiųjų mokslinių tyrimų projektų agentūros (DARPA) veiklą panašia koncepcija, kuria siekiama remti gynybos ir dvejopo naudojimo technologijų startuolius ir jų plėtrą, visapusiškai papildant EKF programą „InvestEU“ ir ES gynybos inovacijų sistemos (EUDIS) bei Kosmoso verslumo iniciatyvos CASSINI veiklą. Įgyvendinimas turėtų būti vykdomas užtikrinant glaudžią sinergiją ir koordinuojant veiksmus su Europos konkurencingumo fondu;

- (16) veiklą plečiančių giliųjų technologijų įmonių finansavimas Veiklą plečiančių įmonių Europos fondo lėšomis, anonsuotas startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategijoje, egzistuojantis šio reglamento įsigaliojimo metu, turėtų būti vykdomas 2021–2027 m. DFP sutartomis sąlygomis. Visas veiklą plečiančių įmonių finansavimas pagal 2028–2034 m. DFP turėtų būti vykdomas pagal EKF taisykles;
- (17) Jungtinis tyrimų centras (JRC) ir toliau turėtų viso politikos ciklo metu teikti nepriklausomus mokslinius duomenis ir techninę paramą, reikalingus Sąjungos politikai. Tiesioginiai JRC veiksmai turėtų būti įgyvendinami lanksčiai, efektyviai ir skaidriai, atsižvelgiant į Sąjungos politikos poreikius ir atitinkamus JRC naudotojų poreikius ir užtikrinant Sąjungos finansinių interesų apsaugą. JRC turėtų ir toliau kurti papildomus išteklius, kuriuos jis gali panaudoti savo mokslinei ir techninei veiklai remti;
- (18) Programa turėtų būti užtikrinamas veiksmingas Europos mokslinių tyrimų erdvės ir Mokslinių tyrimų ir inovacijų pakto⁶ vertybių ir principų, visų pirma mokslinių tyrimų ir inovacijų etikos ir sąžiningumo, mokslinių tyrimų laisvės, mokslo politikai, lyčių lygybės ir lygių galimybių, nediskriminavimo, atvirojo mokslo, skatinimas ir apsauga, taip pat patrauklios karjeros ir mobilumo mokslinių tyrimų srityje skatinimas. Visų pirma Programa turėtų būti užtikrinama, kad būtų veiksmingai skatinama laikytis lygių galimybių visiems principo ir įgyvendinamas lyčių aspekto integravimas, įskaitant lyčių aspekto įtraukimą į MTI turinį. Ja turėtų būti siekiama šalinti lyčių nelygybės priežastis. Ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama tam, kad, kiek įmanoma, būtų užtikrinta lyčių pusiausvyra vertinimo komisijose ir kituose tokiuose atitinkamuose patariamuosiuose organuose, tokiuose kaip valdybos ir ekspertų grupės;
- (19) Programa turėtų būti remiama Europos mokslinių tyrimų infrastruktūra ir technologijų infrastruktūra, kuria skatinama mokslinė ir technologinė kompetencija, taip pat pramonės konkurencingumas, remiant mokslinių tyrimų ir inovacijų ciklo tąsą nuo fundamentinių iki taikomųjų mokslinių tyrimų ir galiausiai pereinant prie diegimo visuomenėje ir rinkoje;
- (20) pagal Programą turėtų būti įgyvendinamos konkrečios priemonės, kuriomis būtų remiamas gebėjimų stiprinimas dalyvių skaičių didinančiose šalyse ir bendradarbiavimo ryšių stiprinimas visoje Sąjungoje, didinant mokslinių tyrimų ir

⁶ 2021 m. lapkričio 26 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2021/2122 dėl Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų pakto, OL L 431, 2021 12 2, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2122/oj>.

inovacijų pajėgumus dalyvių skaičių didinančiose ir tarpinio etapo šalyse, taip sukuriant darnesnę ir labiau integruotą Europos MTI sistemą ir prisidedant prie tikslo investuoti bent 3 % BVP į mokslinius tyrimus ir plėtrą. 2021–2027 m. laikotarpio reikalavimus atitinkančios valstybės narės per visą Programos laikotarpį turėtų būti suskirstytos į dvi grupes, remiantis inovacijų diegimo rezultatų suvestinės rodikliu ir santykinė finansine grąža pagal bendrąsias nacionalines pajamas (BNP), remiantis šiais kriterijais: i) tarpinio etapo šalys – šalys, kurių inovacijų diegimo rezultatų suvestinės rodiklis (2023–2025 m.) viršija 75 % Sąjungos vidurkio ir kurių finansinės grąžos ir BNP santykis (2021–2025 m.) pagal programą „Europos horizontas“ yra teigiamas; ii) dalyvių skaičių didinančios šalys – visos kitos valstybės narės, atitinkančios 2021–2027 m. laikotarpio reikalavimus;

- (21) pripažįstant tarptautinio bendradarbiavimo naudą sprendžiant, be kita ko, bendrus susirūpinimą keliančius technologinius, ekonominius, aplinkos ir visuomenės klausimus, Programa turėtų būti skatinamas bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis. Tarptautiniu bendradarbiavimu turėtų būti siekiama stiprinti Sąjungos konkurencingumą ir kompetenciją MTI srityje, įskaitant jos gebėjimą pritraukti ir išlaikyti gabiausius specialistus iš viso pasaulio. Geopolitiniai aspektai, įskaitant ekonominę saugumą, turėtų būti šio požiūrio pagrindas, o įvairaus lygio bendradarbiavimas turėtų būti apsvaistytas remiantis bendru naudos, kurią Sąjunga galėtų gauti siekdama įgyvendinti savo prioritetus ir spręsti pasaulinius uždavinius, kartu apsaugodama Sąjungos vertybes ir interesus, vertinimu. Visapusiškiausia bendradarbiavimo forma turėtų išlikti prisijungimas prie Programos arba tam tikrų jos dalių. Tinkamais gauti finansavimą su gynyba susijusiai veiklai EIC lėšomis turėtų būti laikomi tik tie subjektai, kurie įsisteigę Europos konkurencingumo fondo, skirto gynybos veiklai, asocijuotosiose trečiosiose valstybėse. Programos lėšomis gali būti remiama pagal programą „Globali Europa“ finansuojama veikla, jei ji atitinka šio reglamento taisykles ir tikslus, atsižvelgiant į nuostatas dėl sinergijos;
- (22) siekiant sustiprinti Sąjungos strateginį savarankiškumą ir užtikrinti ilgalaikį tvarų ekonomikos augimą, labai svarbu stiprinti jos konkurencingumą pasaulyje, kartu apsaugant jos strateginį turtą ir interesus, kaip numatyta Europos ekonominio saugumo strategijoje⁷. Sąjungos konkurencingumas skatinamas ir jos ekonominis saugumas užtikrinamas Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 136 straipsniu, kurį papildė Reglamento (ES) XXX [Europos konkurencingumo fondas] 10 straipsnis. Taikant šias nuostatas Programoje turėtų būti nustatytas tinkamas teisinis pagrindas, kad prireikus būtų galima nustatyti konkrečias su skyrimo procedūromis susijusias sąlygas, kuriomis skatinamas moksliniais tyrimais grindžiamas konkurencingumas ir apsaugomi Sąjungos interesai bei strateginis savarankiškumas, įskaitant priemones, kuriomis siekiama apriboti dalyvavimą arba apsaugoti rezultatus, taip pat užtikrinti nuoseklumą ir suderinamumą su konkrečiomis taisyklėmis pagal Europos konkurencingumo fondo linijas. Prireikus turėtų būti taikomas rizika grindžiamas požiūris, siekiant užtikrinti, kad su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susijusi rizika būtų nustatyta, įvertinta ir pašalinta proporcingomis ir veiksmingomis priemonėmis⁸. Pagal Finansinio reglamento 136 straipsnį dėl saugumo priežasčių didelės rizikos tiekėjams turėtų būti taikomi tinkamumo apribojimai;
- (23) atsižvelgiant į didėjančią riziką, susijusią su gamtiniais pavojais, ekstremaliosiomis sveikatos situacijomis, technologinėmis avarijomis, kintančiomis grėsmėmis saugumui

⁷ Bendras komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai „Europos ekonominio saugumo strategija“, JOIN(2023) 20 *final*, Briuselis, 2023 6 20.

⁸ 2024 m. gegužės 23 d. Tarybos rekomendacija dėl mokslinių tyrimų saugumo didinimo, C/2024/3510.

ir kitais sutrikimais, labai svarbu stiprinti Sąjungos ir valstybių narių pajėgumą numatyti krizes ir nelaimės, joms pasirengti ir į jas reaguoti. Programa turėtų būti remiami moksliniai tyrimai, kuriais stiprinamas nelaimių rizikos ir krizių valdymas, investicijos į atsparumą klimato kaitai, taip pat didinamas gyvybiškai svarbių visuomenės funkcijų atsparumas ir kuriama atsparesnė, saugesnė ir geriau pasirengusi Sąjunga, laikantis ES pasirengimo krizėms strategijos tikslų;

- (24) veikla turėtų atspindėti kovos su dramatišku biologinės įvairovės nykimu svarbą ir prisidėti prie gamtos, ekosistemų ir jų funkcijų išsaugojimo ir atkūrimo. Aplinkotyra būtina integruoti į veiklą, siekiant išvengti žalos aplinkai, išlaikyti švarią aplinką ir atkurti sveikas ekosistemas;
- (25) Programoje pripažįstama, kad klimato kaita yra vienas didžiausių pasaulio ir visuomenės uždavinių, o klimato srities veiksmas – pramonės konkurencingumo varomoji jėga. Veikla turėtų atspindėti kovos su klimato kaita laikantis Sąjungos įsipareigojimų įgyvendinti Paryžiaus susitarimą svarbą;
- (26) Programos įgyvendinimo supaprastinimas yra itin svarbus siekiant užtikrinti jos prieinamumą ir efektyvumą, visų pirma sumažinant naudos gavėjams tenkančią administracinę naštą ir iki minimumo sumažinant klaidų riziką. Todėl Programoje numatytoji Sąjungos finansavimo forma turėtų būti fiksuotoji suma. Remiantis su ankstesnėmis bendrosiomis programomis susijusiomis pastangomis racionalizuoti finansavimo taisykles ir kuo labiau sumažinti klaidų skaičių, personalo išlaidų kompensavimą taip pat reikėtų dar labiau supaprastinti, taikant personalo vieneto įkainius ir taip sumažinant sudėtingumą dalyviams ir palengvinant ataskaitų teikimą;
- (27) kad būtų atsižvelgta į konkrečią organizacinę struktūrą, ypač vykdant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, turėtų būti galima deklaruoti trečiųjų šalių nepiniginius įnašus kaip tinkamas finansuoti išlaidas. Siekiant skatinti rezultatų valorizaciją, reikėtų paaikškinti, kad tai neturėtų būti laikoma veiksmo pajamomis;
- (28) siekiant stiprinti Sąjungos konkurencingumą ir apskritai kuo labiau padidinti rezultatų įsisavinimą ir diegimą, naudos gavėjai, kuriems priklauso atitinkami rezultatai, turėtų juos valdyti laikydamiesi šiame reglamente jiems nustatytų pareigų, susijusių su valorizacija ir sklaida. Tos pareigos gali būti koreguojamos darbo programoje, kvietimo teikti pasiūlymus sąlygose arba dotacijos susitarime, kai tinkama, remiantis politikos aspektais, be kita ko, susijusiais su ekonominiu saugumu, tačiau jos turėtų apimti reikalavimus apsaugoti rezultatus, suteikti prieigą prie jų, juos valorizuoti ir, kai tinkama ir pagrįsta, paskelbti juos viešai, be kita ko, taikant atvirojo mokslo praktiką. Siekiant palengvinti ir paspartinti valorizacijos procesą, turėtų būti nustatytos paramos priemonės, atitinkančios Komisijos valorizacijos strategiją, parengtą pagal Europos konkurencingumo fondo nuostatas, ir bet kokią tokią paramą ir paslaugas, numatytas jo III skyriuje;
- (29) siekiant stiprinti ir geriau sujungti inovacijų ekosistemas, būtinos paramos priemonės. Tokios priemonės turėtų padėti organizacijoms ir novatoriams kurti konkurencingas, patikimas ir susietas inovacijų ekosistemas ir gerinti pagrindines sąlygas bendradarbiaujant ir keičiantis žiniomis. Jos turėtų padėti sujungti nacionalines, regionines ir vietos ekosistemas, pašalinant kliūtis bendrojoje rinkoje, tokias kaip rinkos susiskaidymas, ribota prieiga prie kapitalo ir segmentuotos nacionalinės kapitalo rinkos, lėtas inovacijų diegimas ir nepakankamas inovacijų pirkimų naudojimas;

- (30) pagal šį reglamentą remiamais veiksmais turėtų būti spartinamos arba skatinamos investicijos, proporcingai sprendžiant rinkos nepakankamumo arba nepakankamų investicijų problemas, nedubliuojant ir neišstumiant privačiojo finansavimo, o jį skatinant, ir jais turėtų būti kuriama Sąjungos pridėtinė vertė. Nedarant poveikio SESV 107 ir 108 straipsnių taikymui nacionaliniams ištekliams, tai taip pat turėtų užtikrinti veiksmų pagal Programą ir valstybės pagalbos taisyklių suderinamumą, taip išvengiant nederamo konkurencijos iškraipymo vidaus rinkoje;
- (31) šiuo reglamentu nustatomas 2028–2034 m. bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ orientacinis finansinis paketas;
- (32) Programai taikomas Reglamentas (ES, ES, Euratomas) 2024/2509⁹. Jame nustatytos Sąjungos bendrojo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklės, tarp jų – taisyklės, susijusios su dotacijomis, apdovanojimais, nepiniginiu dovanojamu turtu, viešaisiais pirkimais, netiesioginiu valdymu, finansine parama, finansinėmis priemonėmis ir biudžeto garantijomis;
- (33) pagal Programą nustatyta biudžeto garantija ir finansinės priemonės, įskaitant atvejus, kai per derinimo operacijas jos derinamos su negražintina parama, nuoseklumo sumetimais turėtų būti įgyvendinamos pagal Finansinio reglamento X antraštinę dalį ir jai taikyti Komisijos nustatytus techninius susitarimus ir sąlygas;
- (34) jei pagal Programą nustatyta Sąjungos parama turi būti teikiama biudžeto garantijos arba finansinės priemonės forma, įskaitant atvejus, kai per derinimo operaciją jos derinamos su negražintina parama, išskyrus EIC finansines priemones, tokia parama turėtų būti teikiama tik naudojantis EKF programa „InvestEU“ pagal taikytinas EKF programos „InvestEU“ taisykles;
- (35) pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013¹⁰, Tarybos reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95¹¹, (Euratomas, EB) Nr. 2185/96¹² ir (ES) 2017/1939¹³, Sąjungos finansiniai interesai turi būti ginami proporcingomis priemonėmis, įskaitant pažeidimų ir sukčiavimo prevenciją, nustatymą, ištaisymą ir tyrimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, jei reikia, administracinių nuobaudų skyrimą. Visų pirma, pagal reglamentus (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir (Euratomas, EB) Nr. 2185/96, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančio sukčiavimo, korupcijos ar bet kurios kitos neteisėtos veiklos atveju. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939, Europos prokuratūra yra kompetentinga tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančio sukčiavimo ir kitos nusikalstamos veikos atvejus, kaip nustatyta Europos Parlamento

⁹ 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

¹⁰ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

¹¹ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

¹² 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

¹³ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje, (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371¹⁴, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už juos. Pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509, bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšų, turi visapusiškai bendradarbiauti siekiant apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Europos Audito Rūmams ir, kai reikia, Europos prokuratūrai ir užtikrinti, kad visos Sąjungos lėšų naudojimo procese dalyvaujančios trečiosios šalys suteiktų lygiavertes teises;

- (36) Programa turi būti įgyvendinama pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) XXX [Veiklos rezultatų reglamentas], kuriuo nustatomos išlaidų stebėjimo ir biudžetui skirtos veiklos peržiūros plano taisyklės, įskaitant taisykles, kuriomis užtikrinamas vienodas reikšmingos žalos nedarymo ir lyčių lygybės principų, nurodytų atitinkamai Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 33 straipsnio 2 dalies d ir f punktuose, taikymas, taip pat prieinamumo neįgaliesiems nuostatas, išdėstytas to reglamento I priedo 17.3, 20.4 ir 21.1 punktuose, ir Direktyvos 2019/882 I ir III prieduose nustatytus prieinamumo reikalavimus, Sąjungos programų ir veiklos rezultatų stebėsenos ir ataskaitų apie juos teikimo taisykles, Sąjungos finansavimo portalo sukūrimo taisykles, programų vertinimo taisykles, taip pat kitas horizontaliąsias visoms Sąjungos programoms taikytinas nuostatas, kaip antai nuostatas dėl informavimo, komunikacijos ir matomumo;
- (37) pagal Tarybos sprendimo (ES) 2021/1764¹⁵ 85 straipsnio 1 dalį, užjūrio šalyse bei teritorijose įsisteigę asmenys ir subjektai yra tinkami gauti finansavimą, laikantis Programos taisyklių ir tikslų bei galimos tvarkos, taikomų valstybei narei, su kuria atitinkama užjūrio šalis ar teritorija yra susijusi;
- (38) Programa pakeičia Reglamentu (ES) 2021/695 sukurtą programą „Europos horizontas“. Todėl Reglamentas (ES) 2021/695 turėtų panaikintas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I antraštinė dalis. Bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa

I skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo reglamentu sukuriama 2028–2034 m. daugiamečių finansinės programos (toliau – DFP) laikotarpio bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos

¹⁴ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

¹⁵ 2021 m. spalio 5 d. Tarybos sprendimas (ES) 2021/1764 dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos, įskaitant Europos Sąjungos ir Grenlandijos bei Danijos Karalystės santykius, (Sprendimas dėl užjūrio asociacijos, įskaitant Grenlandiją) (OL L 355, 2021 10 7, p. 6–134).

horizontas“ (toliau – Programa) ir nustatomos dalyvavimo pagal ją vykdomuose netiesioginiuose veiksmuose ir jų rezultatų sklaidos taisyklės bei sistema, reglamentuojanti Sąjungos paramą mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklai tuo pačiu laikotarpiu. Jame taip pat nustatomi Programos tikslai, to laikotarpio biudžetas, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės.

2. Programa įgyvendinama:
 - (a) Tarybos sprendimu XX nustatyta specialiaja programa, apimančia ir bendradarbiaujamąją mokslinių tyrimų veiklą pagal Europos konkurencingumo fondo (EKF) reglamente nustatytas politikos linijas;
 - (b) Reglamentu (ES) [XXX] [Europos konkurencingumo fondas] nustatyta specialiaja gynybos srities mokslinių tyrimų programa.
3. Šis reglamentas netaikomas 2 dalies b punkte nurodytai specialiajai gynybos srities mokslinių tyrimų programai. Pagal šią specialiąją programą vykdytina veikla, nustatyta Reglamentu (ES) [XXX] [Europos konkurencingumo fondas], siekiama didinti Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės konkurencingumą, efektyvumą ir inovacinį pajėgumą.
4. Šiame reglamente vartojami terminai „Europos horizontas“, „Programa“ ir „specialioji programa“ nurodo klausimus, aktualius tik 2 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai, nebent būtų aiškiai nurodyta kitaip.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) *mokslinių tyrimų infrastruktūra – objektai, kuriuose teikiami ištekliai ir paslaugos, reikalingi moksliniams tyrimams vykdyti ir atitinkamų sričių inovacijoms skatinti;*
- (2) *technologijų infrastruktūra – objektai, įranga, pajėgumai ir ištekliai, reikalingi technologijoms kurti, bandyti, plėtoti ir validuoti, nuo ikikonkurencinių taikomųjų tyrimų paslaugų iki demonstravimo ir validavimo;*
- (3) *nepatrauklus įprastiems investuotojams – dar nepajėgiantis pritraukti pakankamai investicijų, kad galėtų visiškai įgyvendinti savo kaip teisės subjekto verslo planą ir konkuruoti tarptautiniu mastu;*
- (4) *derinamasis finansavimas – Europos inovacijų tarybos (EIC) teikiama finansinė parama, kuri yra dotacijos ir investicijos derinys;*
- (5) *gilioji technologija – inovacija, galinti padėti įgyvendinti transformacinius sprendimus ir grindžiama pažangiausiu mokslu, technologijomis ir inžinerija;*
- (6) *Europos partnerystė – iniciatyva, kuria Sąjunga kartu su privačiojo ir (arba) viešojo sektoriaus partneriais įsipareigoja bendrai remti veiklos programos rengimą, įgyvendinimą ir vertinimą, o išlaidas dalijasi visi partneriai;*
- (7) *atviroji prieiga – internetinė prieiga, laisvai prieinama galutiniam naudotojui;*
- (8) *atvirasis mokslas – mokslo proceso koncepcija, apimanti ankstyvą ir atvirą dalijimąsi mokslinių tyrimų duomenimis, atvirą prieigą prie rezultatų ir atsakingą jų valdymą, atkuriamumo priemones ir piliečių bei galutinių naudotojų įtraukimą į mokslinius tyrimus ir inovacijas;*

- (9) *ikiprekybiniai viešieji pirkimai – viešojo arba privačiojo sektoriaus viešieji pirkimai, kurių objektas yra mokslinių tyrimų ir plėtros paslaugos, teikiamos rinkos sąlygomis dalijantis rizika bei nauda ir etapais vykdant konkurencingą plėtrą, ir kuriuose perkamos mokslinių tyrimų ir plėtros paslaugos yra aiškiai atskirtos nuo galutinių produktų platinimo komerciniu mastu;*
- (10) *novatoriškų sprendimų viešieji pirkimai – viešojo arba privačiojo sektoriaus viešieji pirkimai, kuriuose perkantieji subjektai veikia kaip pirmieji dideliu komerciniu mastu dar netiekiamų novatoriškų prekių ar netiekiamų novatoriškų paslaugų klientai ir kurie gali apimti atitikties bandymus;*
- (11) *pirminė informacija – prieš prisijungiant prie konkretaus veiksmo turimi bet kokio pavidalo ar pobūdžio materialūs ar nematerialūs duomenys, praktinės ar kitokios žinios, įskaitant teises, tokias kaip intelektinės nuosavybės teisės;*
- (12) *valorizacija – rezultatų naudojimas tolesnėje veikloje, išskyrus veiklą, kurią apima atitinkamas veiksmas, įskaitant komercinį diegimą;*
- (13) *tarptautinė Europos mokslinių tyrimų organizacija – tarptautinė organizacija, kurios daugumą narių sudaro valstybės narės ar asocijuotosios šalys ir kurios pagrindinis tikslas – skatinti bendradarbiavimą Europoje mokslo ir technologijų srityje;*
- (14) *pelno siekiantis teisės subjektas – teisės subjektas, kuris pagal savo teisinę formą siekia pelno arba kuriam taikoma teisinė ar teisės aktais nustatyta prievolė paskirstyti pelną savo akcininkams ar atskiriems nariams;*
- (15) *mažoji ar vidutinė įmonė (MVI) – labai maža, mažoji ar vidutinė įmonė, apibrėžta Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB¹⁶ priedo 2 straipsnyje;*
- (16) *maža vidutinės kapitalizacijos įmonė – maža vidutinės kapitalizacijos įmonė, apibrėžta Komisijos rekomendacijos (ES) 2025/1099¹⁷ priedo 2 punkte;*
- (17) *rezultatai – bet kokio pavidalo ar pobūdžio materialūs ar nematerialūs konkretaus veiksmo rezultatai, pavyzdžiui, duomenys, praktinės ar kitokios žinios, nesvarbu, ar juos galima apsaugoti, ar ne, taip pat visos su jais susijusios teisės, įskaitant intelektinės nuosavybės teises;*
- (18) *EMTT mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų veiksmas – pagrindinio tyrėjo vadovaujamas mokslinių tyrimų veiksmas, įskaitant EMTT koncepcijos pagrindimą, kurį vykdo tik vienas ar daugiau naudos gavėjų, gaunančių Europos mokslinių tyrimų tarybos (EMTT) finansavimą;*
- (19) *mokslinių tyrimų ir mokymo veiksmas – veiksmas, kuriuo siekiama gerinti tyrėjų įgūdžius, žinias ir karjeros perspektyvas skatinant tarpvalstybinį, tarpsektorinį ar tarpdalykinį mobilumą;*
- (20) *koordinavimo ir paramos veiksmas – siekti Programos tikslų padedantis veiksmas, neapimantis mokslinių tyrimų ir inovacijų (MTI) veiklos, išskyrus atvejus, kai veikla vykdoma pagal IV dalies „Europos mokslinių tyrimų erdvė“ elementą „Dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos sklaida“, ir principu „iš apačios į viršų“ grindžiamas koordinavimas, kuris vykdomas Sąjungai neteikiant bendro mokslinių*

¹⁶ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžties (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

¹⁷ 2025 m. gegužės 21 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2025/1099 dėl mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių apibrėžties (OL L, 2025 5 28, p. 1).

tyrimų veiklos finansavimo ir sudaro sąlygas valstybių narių ir asocijuotųjų šalių teisės subjektams bendradarbiauti siekiant stiprinti EMTE;

- (21) netiesioginiai veiksmai – dalyvių vykdoma su MTI susijusi veikla, kuriai Sąjunga skiria finansinę paramą;*
- (22) tiesioginiai veiksmai – su MTI susijusi veikla, kurią Komisija vykdo per savo Jungtinį tyrimų centrą (JRC);*
- (23) inovacijų ekosistema – ekosistema, kuri Sąjungos lygmeniu sutelkia organizacijas, kurių funkcinis tikslas – įgalinti technologinę plėtrą ir inovacijas, ir kuri apima materialinių išteklių (pvz., fondų, įrangos ir objektų, įskaitant mokslinių tyrimų infrastruktūrą ir technologijų infrastruktūrą), institucinių subjektų (pvz., aukštojo mokslo institucijų ir paramos paslaugų teikėjų, mokslinių tyrimų ir technologijų organizacijų, įmonių, investuotojų, įskaitant rizikos kapitalo subjektus, ir finansų tarpininkų), nacionalinių, regioninių ir vietos politikos formavimo ir finansavimo subjektų santykius;*
- (24) žinių trikampis – kuriami tinklai, jungiantys švietimo institucijas, mokslinių tyrimų organizacijas ir verslą, kad būtų suformuotos inovacijų ekosistemos, kuriose kuriama inovacijų grandinė nuo inovacijos užuomazgos ir verslumo ugdymo iki startuolių steigimo ir veiklą plečiančių įmonių augimo.*

3 straipsnis

Programos tikslai

1. Pagal bendruosius ir konkrečius Europos konkurencingumo fondo tikslus Programa didinamas ES konkurencingumas, stiprinama mokslo technologinė bazė ir sprendžiami pasauliniai uždaviniai, remiantis pažangiais moksliniais tyrimais ir inovacijomis.
2. Konkretūs Programos tikslai:
 - kurti aukštos kokybės žinias, ugdyti įgūdžius bei suteikti patrauklių karjeros galimybių tyrėjams ir remti Europos mokslinių tyrimų erdvės (EMTE) įgyvendinimą;
 - plėsti ES masto ir tarptautinius bendradarbiaujamuosius mokslinius tyrimus, dalijimąsi žiniomis ir valorizaciją;
 - suderinti ES, nacionalinius ir regioninius prioritetus, kad būtų sukurta europinė mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistema;
 - mažinti nacionalinius ir regioninius mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumo, įgūdžių ir talentų skirtumus, kad stiprėtų inovacijų ekosistema;
 - gerinti Sąjungos padėtį inovacijų srityje, ypatingą dėmesį skiriant strateginėms technologijoms ir perversminėms inovacijoms, palengvinti novatoriškų sprendimų sklaidą vykdant standartizacijos veiklą, kad būtų skatinamas konkurencingumas ir sprendžiami pagrindiniai visuomenės uždaviniai;
 - mažinti privačiojo mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo riziką ir daugiau jo sutelkti, visų pirma siekiant remti giliausias technologijas ir novatoriškų startuolių bei MVĮ plėtrą;

- padėti didinti viešąsias ir privačiąsias investicijas į mokslinius tyrimus ir inovacijas valstybėse narėse, taip padedant pasiekti bendrą tikslą moksliniams tyrimams ir plėtrai skirti bent 3 % Sąjungos bendrojo vidaus produkto (BVP).

4 straipsnis

Programos struktūra

3. 1 straipsnio 2 dalyje nurodytos specialiosios programos tikslais Programos struktūrą sudaro toliau nurodytos dalys, kurios prisideda prie 3 straipsnyje nustatytų bendrųjų ir konkrečių tikslų ir Reglamento (ES) XXX [Europos konkurencingumo fondas] politikos linijų:
- (a) I dalis „Pažangus mokslas“, kurią sudaro visų pirma šie elementai:
 - i) Europos mokslinių tyrimų taryba (EMTT);
 - ii) programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmi“;
 - iii) mokslas Sąjungos politikai: nebranduoliniai tiesioginiai JRC veiksmi;
 - (b) II dalis „Konkurencingumas ir visuomenė“, kurią sudaro visų pirma šie elementai:
 - i) elementas „Konkurencingumas“, kuriam priskiriama tokia mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla Europos konkurencingumo fondo politikai remti:
 - (1) bendradarbiaujamoji mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla pagal Europos konkurencingumo fondo IV skyrių „Perėjimas prie švarios energijos ir pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas“;
 - (2) bendradarbiaujamoji mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla pagal Europos konkurencingumo fondo V skyrių „Sveikata, biotechnologijos, žemės ūkis ir bioekonomika“;
 - (3) bendradarbiaujamoji mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla pagal Europos konkurencingumo fondo VI skyrių „Skaitmeninė lyderystė“;
 - (4) bendradarbiaujamoji mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla pagal Europos konkurencingumo fondo VII skyrių „Atsparumas ir saugumas, gynybos pramonė ir kosmosas“;
 - ii) elementas „Visuomenė“, kuriam priskiriama tokia mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla:
 - (1) pasauliniai visuomenės uždaviniai;
 - (2) ES misijos;
 - (3) Naujojo europinio bauhauzo priemonė;
 - (c) III dalis „Inovacijos“, kurią sudaro visų pirma šie elementai:
 - i) Europos inovacijų taryba (EIC);

- ii) inovacijų ekosistemos, apimančios veiklą, kuria skatinama žinių trikampio – aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų bei inovacijų ir verslo – integracija visoje Sąjungoje;
- (d) IV dalis „Europos mokslinių tyrimų erdvė“, kurią sudaro visų pirma šie elementai:
 - i) Europos MTI sistemos reformavimas ir gerinimas;
 - ii) mokslinių tyrimų infrastruktūra ir technologijų infrastruktūra;
 - iii) dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos sklaida.

5 straipsnis

Horizontalieji principai

Programa:

- (a) užtikrinamas, kai tikslinga, daugiadalykiškumas ir numatomas socialinių ir humanitarinių mokslų integravimas į visus Programos elementus, įskaitant konkrečius kvietimus teikti pasiūlymus su socialiniais ir humanitariniais mokslais susijusiomis temomis;
- (b) užtikrinama mokslo žinių pažanga ir prisidedama prie informacija grindžiamos, veiksmingos ir poreikius atliepiančios viešosios politikos kūrimo visoje Sąjungoje ir už jos ribų. Programa aktyviai skatinama naudoti viešosiomis lėšomis finansuojamų mokslinių tyrimų rezultatus ir mokslinius įrodymus visų lygmenų politikos formavimo procesuose ir taip stiprinti mokslinių tyrimų bei inovacijų ir duomenimis pagrįstos viešosios politikos kūrimo sąsajas. Be kita ko, skatinami bendradarbiavimo mechanizmai, MTI iniciatyvos ir mokslo politikai formuoti sąsajos, jungiančios politikos formuotojus su mokslo bendruomene, taip pat sudaromos palankesnės sąlygos naudotis mokslinių tyrimų rezultatais formuojant būsimas visų lygmenų teisėkūros ir reguliavimo sistemas. Ypač daug dėmesio skiriama tam, kad būtų užtikrintas mokslinių įžvalgų prieinamumas ir aktualumas sprendimus priimančioms asmenims ir piliečiams, taikant veiksmingo mokslinių tyrimų rezultatų naudojimo priemones, teikiant politikos apžvalgas ir rekomendacijas;
- (c) skatinama atvirojo mokslo praktika, be kita ko, užtikrinant atvirą prieigą prie recenzuotų mokslinių publikacijų, kad būtų galima susipažinti su rezultatais, taip pat atvirą prieigą prie mokslinių tyrimų duomenų ir kitų rezultatų pagal principą „atvira – kiek įmanoma, uždara – kiek būtina“.

6 straipsnis

Biudžetas

- 4. Laikotarpiu nuo 2028 m. sausio 1 d. iki 2034 m. gruodžio 31 d. Programos orientacinis finansinis paketas yra 175 002 000 000 EUR einamosiomis kainomis.
- 5. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta suma, skirta 1 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai, preliminariai paskirstoma taip:
 - (a) I daliai „Pažangus mokslas“ skiriama 44 079 000 000 EUR, iš kurių 2 600 000 000 EUR – nebranduoliniams tiesioginiams JRC veiksmams;

- (b) II daliai „Konkurencingumas ir visuomenė“ skiriama 75 876 000 000 EUR, iš kurių:
- i) elementui „Konkurencingumas“ skiriama 68 270 000 000 EUR, iš kurių:
- 25 331 000 000 EUR – bendradarbiaujamajai mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklai pagal Europos konkurencingumo fondo IV skyrių „Perėjimas prie švarios energijos ir pramonės priklausomybės nuo išskastinio kuro mažinimas“;
- 19 650 000 000 EUR – bendradarbiaujamajai mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklai pagal Europos konkurencingumo fondo V skyrių „Sveikata, biotechnologijos, žemės ūkis ir bioekonomika“;
- 16 854 000 000 EUR – bendradarbiaujamajai mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklai pagal Europos konkurencingumo fondo VI skyrių „Skaitmeninė lyderystė“;
- 6 435 000 000 EUR – bendradarbiaujamajai mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklai pagal Europos konkurencingumo fondo VII skyrių „Atsparumas ir saugumas, gynybos pramonė ir kosmosas“;
- ii) elementui „Visuomenė“ skiriama 7 606 000 000 EUR;
- (c) III daliai „Inovacijos“ skiriama 38 785 000 000 EUR;
- (d) IV daliai „Europos mokslinių tyrimų erdvė“ skiriama 16 262 000 000 EUR, iš kurių 5 387 000 000 EUR – dalyvių skaičiaus didinimo ir kompetencijos sklaidos elementui.

1. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta suma ir 7 straipsnyje nurodytos papildomų išteklių sumos taip pat gali būti panaudojamos teikiant Programai įgyvendinti skirtą techninę ir administracinę pagalbą, kaip antai parengiamąją, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklą, informacinių technologijų sistemas bei platformas, informavimo ir komunikacijos veiklą, įskaitant institucinį informavimą apie Sąjungos politinius prioritetus, taip pat visą kitą techninę ir administracinę pagalbą arba su darbuotojais susijusias sąnaudas, kurias Komisija patiria valdydama Programą.
2. Jeigu tai būtina siekiant valdyti iki 2034 m. gruodžio 31 d. nebaigtus vykdyti veiksmus, asignavimai gali būti įtraukiami į Sąjungos biudžetą po 2034 m., kad būtų padengiamos būtinos sąnaudos ir sudaromos sąlygos valdyti iki Programos pabaigos nebaigtus vykdyti veiksmus.
3. Biudžetiniai įsipareigojimai dėl veiksmų, trunkančių daugiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidyti į kelerius metus mokamas metines dalis.

7 straipsnis

Papildomi ištekliai

1. Valstybės narės, Sąjungos institucijos, organai ir agentūros, trečiosios valstybės, tarptautinės organizacijos, tarptautinės finansų įstaigos ar kitos trečiosios šalys gali teikti papildomus finansinius ar nefinansinius įnašus į Programą. Papildomi finansiniai įnašai sudaro išorės asignuotąsias pajamas, kaip apibrėžta Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 21 straipsnio 2 dalies a, d arba e punkte arba 21 straipsnio 5 dalyje.

2. Valstybių narių prašymu Programai gali būti teikiami pagal pasidalijamojo valdymo principą valstybėms narėms skirti ištekliai. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 62 straipsnio 1 dalies a arba c punktą, Komisija tuos išteklius valdo tiesiogiai arba netiesiogiai. Jie papildo šio reglamento 6 straipsnio 1 dalyje nurodytą sumą. Tie ištekliai panaudojami atitinkamos valstybės narės naudai. Jei Komisija dėl Programai taip suteiktų papildomų sumų nėra prisiėmusi teisinio įsipareigojimo pagal tiesioginio ar netiesioginio valdymo principą, atitinkamos sumos, dėl kurių įsipareigojimas neprisiiimtas, atitinkamos valstybės narės prašymu gali būti perkeliamos atgal į vieną ar daugiau atitinkamų pirminių ar tolesnių programų.

8 straipsnis

Alternatyvusis, mišrusis bei sudėtinis finansavimas

1. Programa įgyvendinama užtikrinant sinergiją su kitomis Sąjungos programomis. Veiksmui, kuriam skirtas Sąjungos įnašas pagal kitą programą, įnašas gali būti skiriamas ir pagal Programą. Atitinkamam įnašui taikomos atitinkamos Sąjungos programos taisyklės arba visiems įnašams gali būti taikomas bendras taisyklių rinkinys ir gali būti prisiimamas vienas teisinis įsipareigojimas. Jei Sąjungos įnašas grindžiamas tinkamomis finansuoti išlaidomis, sudėtinė parama iš Sąjungos biudžeto negali viršyti visų tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų ir gali būti apskaičiuojama proporcingai pagal dokumentus, kuriuose nustatytos paramos sąlygos.
2. Skyrimo procedūros pagal Programą, taikant tiesioginį arba netiesioginį valdymą, gali būti vykdomos bendrai su valstybėmis narėmis, Sąjungos institucijomis, organais ir agentūromis, trečiosiomis valstybėmis, tarptautinėmis organizacijomis, tarptautinėmis finansų įstaigomis ar kitomis trečiosiomis šalimis, jei užtikrinama Sąjungos finansinių interesų apsauga. Tokioms procedūroms taikomas bendras taisyklių rinkinys ir dėl jų prisiimami bendri teisiniai įsipareigojimai. Tuo tikslu bendros skyrimo procedūros partneriai gali suteikti Programai išteklių pagal šio reglamento 7 straipsnį arba įgyvendinti skyrimo procedūrą tiems partneriams gali būti pavesta, kai taikytina, pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 62 straipsnio 1 dalies c punktą. Vykdamas bendras skyrimo procedūras, bendros skyrimo procedūros partnerių atstovai taip pat gali būti Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 153 straipsnio 3 dalyje nurodyto vertinimo komiteto nariai.
3. Konkurencingumo ženklas pagal Programą suteikiamas tik aukštos kokybės veiksmams, kuriems finansavimas pagal Programą neskirtas dėl biudžeto apribojimų, jeigu taip pat įvykdytos sąlygos, nustatytos Reglamento (ES) XXX [Europos konkurencingumo fondas] 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse.
4. Veiksmus, kuriems buvo suteiktas konkurencingumo ženklas, gali finansuoti valstybės narės.

9 straipsnis

Programos asocijuotosios trečiosios valstybės

1. Visapusiškai arba iš dalies dalyvauti Programoje asocijuotųjų dalyvių teisėmis gali būti leidžiama toliau nurodytoms trečiosioms valstybėms, laikantis 3 straipsnyje nustatytų tikslų ir atitinkamų tarptautinių susitarimų ar sprendimų, priimtų pagal tuos susitarimus ir taikomų:

- (a) Europos laisvosios prekybos asociacijos narėms, kurios yra Europos ekonominės erdvės narės, taip pat labai mažoms Europos valstybėms;
 - (b) stojančiosioms valstybėms, šalims kandidatėms ir potencialiems kandidatams;
 - (c) Europos kaimynystės politikos šalims;
 - (d) kitoms trečiosioms valstybėms.
2. Asociacijos susitarimais dėl dalyvavimo Programoje:
- (a) užtikrinama tinkama Programoje dalyvaujančios trečiosios valstybės įnašų ir gaunamos naudos pusiausvyra;
 - (b) nustatomos dalyvavimo Programoje sąlygos, įskaitant finansinių įnašų į konkrečią programą ir bendro pobūdžio administracines išlaidas, kuriuos sudaro veiklos įnašas ir dalyvavimo mokestis, apskaičiavimą;
 - (c) trečiajai valstybei nesuteikiami jokie su Programa susijusių sprendimų priėmimo įgaliojimai;
 - (d) garantuojamos Sąjungos teisės užtikrinti patikimą finansų valdymą ir apsaugoti savo finansinius interesus;
 - (e) atitinkamais atvejais užtikrinama Sąjungos saugumo ir viešosios tvarkos interesų apsauga.
3. Taikant 2 dalies d punktą, trečioji valstybė suteikia būtinas teises ir prieigą, kurių reikalaujama pagal reglamentus (ES, Euratomas) 2024/2509 ir (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, ir užtikrina, kad vykdymo užtikrinimo sprendimai, kuriais pagal SESV 299 straipsnį nustatoma piniginė prievolė, taip pat Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimai ir nutartys būtų vykdytini.
4. Taikant 1 dalies d punktą, kitos trečiosios valstybės visapusiškai arba iš dalies prisijungti gali tik jeigu atitinka visus šiuos kriterijus:
- (a) turi gerų mokslo, technologijų ir inovacijų srities pajėgumų;
 - (b) yra išipareigojusios kurti taisyklėmis grindžiamą atviros rinkos ekonomiką, kurioje, be kita ko, sąžiningai ir teisingai taikomos intelektinės nuosavybės teisės, gerbiamos žmogaus teisės ir kurių remia demokratinės institucijos;
 - (c) aktyviai propaguoja politiką, kuria siekiama didinti piliečių ekonominę ir socialinę gerovę.
5. Nustatant kiekvienos trečiosios valstybės prisijungimo prie Programos mastą, atsižvelgiama į rizikos analizę, visų pirma rizikos, galinčios paveikti Sąjungos viešąją tvarką ir saugumą susijusiose politikos srityse, įskaitant ekonominę ir mokslinių tyrimų saugumą, taip pat į naudą ir platesnį tikslą skatinti Sąjungos ekonomikos augimą ir konkurencingumą diegiant inovacijas. Todėl prie tam tikrų Programos dalių trečiosios valstybės, išskyrus EEE nares, stojančiąsias valstybes, šalis kandidatės ir potencialias kandidatės, gali negalėti prisijungti pagal šį reglamentą arba patį asociacijos susitarimą.
6. Kiek įmanoma, asociacijos susitarime, kuriame nustatomos dalyvavimo Programoje sąlygos, numatomas atsakomasis Sąjungoje įsisteigusią teisės subjektų dalyvavimas lygiavertėse asocijuotųjų šalių programose laikantis tose programose nustatytų sąlygų.

7. Finansinių įnašų, nurodytų 2 dalies b punkte, dydžio nustatymo sąlygomis užtikrinama galimybė reguliariai automatiškai ištaisyti reikšmingą disbalansą, palyginti su suma, kurią dalyvaudami Programoje gauna asocijuotojoje šalyje įsisteigę subjektai, atsižvelgiant į Programos valdymo, vykdymo ir veikimo išlaidas. Skiriant finansinius įnašus atsižvelgiama į asocijuotųjų šalių teisės subjektų dalyvavimo kiekvienoje Programos dalyje lygį.

10 straipsnis

Sąjungos finansavimo įgyvendinimas ir formos

1. Programa įgyvendinama pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 taikant tiesioginį valdymą arba taikant netiesioginį valdymą kartu su to reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytais subjektais.
2. Sąjungos finansavimas gali būti teikiamas bet kokia pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 numatyta forma, visų pirma dotacijų, apdovanojimų, viešųjų pirkimų, nepiniginio dovanojamo turto ir finansinių priemonių.
3. Išskyrus EIC (fondo) finansines priemones, Sąjungos parama biudžeto garantijos arba finansinės priemonės forma, įskaitant atvejus, kai per derinimo operaciją jos derinamos su negražintina parama, teikiama tik pagal Europos konkurencingumo fondo programą „InvestEU“ ir, vadovaujantis taikytinomis Europos konkurencingumo fondo programos „InvestEU“ taisyklėmis, įgyvendinama tuo tikslu sudarytais susitarimais dėl įnašų arba garantijų. Jei Programai naudojama Europos konkurencingumo fondo programa „InvestEU“, joje numatomi atidėjiniai biudžeto garantijai ir finansavimas finansinėms priemonėms, įskaitant atvejus, kai per derinimo operaciją jos derinamos su negražintina parama.
4. Jei Sąjungos finansavimas teikiamas dotacijos forma, finansavimas pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 teikiamas kaip su išlaidomis nesusijęs finansavimas arba kaip supaprastintas išlaidų apmokėjimas, visų pirma skiriant fiksuotąsias sumas ir taikant personalo vieneto įkainius. Finansavimas faktinių tinkamų finansuoti išlaidų kompensavimo forma gali būti teikiamas tik tuo atveju, jei veiksmo tikslų kitaip pasiekti neįmanoma. Kai būtina sudaryti sąlygas naudotis kitais finansavimo šaltiniais, įskaitant bendrą investavimą naudojant nacionalinius išteklius, kuriems taikomos valstybės pagalbos taisyklės, finansavimas teikiamas faktinių tinkamų finansuoti išlaidų kompensavimo arba supaprastinto išlaidų apmokėjimo forma.
5. Taikant Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 153 straipsnio 3 dalį, vertinimo komiteto dalį arba jį visą gali sudaryti nepriklausomi išorės ekspertai.

11 straipsnis

Europos partnerystės

1. Kai tai būtina 3 straipsnyje nustatytiems tikslams pasiekti, veikla pagal šį reglamentą gali būti įgyvendinama kuriant Europos partnerystės susitarimus, paprastai pagal darbo programas.
2. Europos partnerystės grindžiamos partnerių sutartu ir pasirašytu susitarimo memorandumu, kuriame nustatoma:

- (a) pasiektini rezultatai – jie turi būti aiškūs, išmatuojami ir gautini per nustatytą laiką;
 - (b) ataskaitų teikimo reikalavimai;
 - (c) susiję visų partnerių įsipareigojimai;
 - (d) valdymo priemonės ir mechanizmas, pagal kurį partneriai aptaria partnerystės programų sudarymą ir veiklą ir dėl jų susitaria.
3. Tinkamai pagrįstais atvejais Europos partnerystės įgyvendinamos biudžeto vykdymo užduotis, susijusias su įvairių Sąjungos finansavimo programų lėšomis, pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 62 straipsnio 1 dalies c punktą pavedant subjektams, įsteigtiems pagal SESV 185 ir 187 straipsnius.
4. Programos parama pagal šio straipsnio 2 ir 3 dalis sukurtoms Europos partnerystėms teikiama su sąlyga, kad Sąjungos finansavimas naudojamas veiksmingai, kiti partneriai skiria proporcingą finansinį įnašą, ne mažesnę nei Sąjungos įnašas, ir Sąjunga turi balsavimo teises valdymo organuose, kad vykdamas partnerystę būtų užtikrinta Sąjungos interesų apsauga. Tuo tikslu atskiru steigiamuoju aktu, kuriuo užtikrinamos suderintos taisyklės, įsteigiamos bendrosios įmonės.
5. Europos partnerystės:
- (a) kuriamos tik tais atvejais, kai norimų tikslų neįmanoma pasiekti vien Sąjungos veiksmu arba kitos formos parama pagal Programą;
 - (b) kuriamos spręsti uždaviniams, kuriems reikia kritinės išteklių masės ir vieningo bei koordinuoto visų dalyvių požiūrio tiek į programų sudarymą, tiek į įgyvendinimą;
 - (c) dera su pagrindinėmis Sąjungos politikos kryptimis ir politikos iniciatyvomis ir padeda jas įgyvendinti;
 - (d) atrenkamos konkurenciniu būdu, remiantis kiekybiniais gyvavimo ciklo kriterijais ir tvirto portfelio metodu, taip užtikrinant nuoseklų iniciatyvų rinkinį;
 - (e) grindžiamos visų partnerių išankstiniais, ilgalaikiais ir oficialiais įsipareigojimais finansiškai prisidėti prie centralizuotai valdomų Europos partnerystės išteklių, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus;
 - (f) reikalauja aiškios gyvavimo ciklo koncepcijos, apimančios išankstinį iniciatyvos įgyvendinimo planą ir prisitaikymo prie laipsniškai mažėjančio ar visai nutrūksiančio Sąjungos finansavimo strategiją.
6. Kitų nei Sąjunga partnerių įnašai yra šių formų:
- (a) finansiniai įnašai į iniciatyvos veiklos biudžetą;
 - (b) bendras finansavimas, kurį partneriai skiria savo pačių arba savo narių dalyvavimui pagal iniciatyvą finansuojamuose projektuose finansuoti.
7. Visi partneriai, išskyrus Sąjungą, teikia informaciją apie struktūrą, narystę ir veiklą, susijusias su partneryste. Jei partnerystė sudaroma su atstovaujamosiomis organizacijomis ir asociacijomis, jos reguliariai teikia informaciją apie savo narius.

II skyrius

Pažangus mokslas

12 straipsnis

Europos mokslinių tyrimų taryba

1. Europos mokslinių tyrimų taryba teikia patrauklų ir lankstų finansavimą, kad talentingi ir kūrybingi individualūs tyrėjai, ypač ankstyvosios karjeros tyrėjai, ir jų grupės turėtų galimybę vykdyti perspektyviausius mažai tirtų sričių mokslinius tyrimus, nepriklausomai nuo jų pilietybės ir kilmės šalies, konkuruodami vien tik pagal pažangumo kriterijų.
2. Europos mokslinių tyrimų taryba pritraukia talentingiausius tyrėjus iš viso pasaulio ir įtvirtina Sąjungą kaip pasaulyje pirmaujantį mokslinių tyrimų ir inovacijų centrą.

13 straipsnis

Programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“

1. Pagal programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“, atsižvelgiant į saugumo aspektus, remiama tyrėjų iš viso pasaulio karjera visais etapais, įgūdžių ugdymas ir mobilumas. Ja skatinama kompetencija mokslinių tyrimų srityje, pritraukiami ir išlaikomi aukšto lygio šios srities talentai, remiama tvari mokslinių tyrimų srities karjera Sąjungoje, siekiant didinti Sąjungos konkurencingumą mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje.
2. Pagal programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ finansuojami aukšto lygio doktorantūros tinklai, podoktorantūros stipendijos, mokslinių tyrimų ir inovacijų srities darbuotojų mainai, taip pat paramos mechanizmai tvariai karjerai skatinti, siekiant pritraukti ir išlaikyti perspektyviausius talentus. Daug dėmesio skiriama tarptautiniam, tarpsektoriniam ir tarpdalykiniam bendradarbiavimui, taip pat mokslo garsinimui. Finansavimu remiami pažangiausi moksliniai tyrimai ir daugiausia dėmesio skiriama mokslinių tyrimų srities talentų ugdymui, teikiant tikslinę paramą ankstyvosios karjeros tyrėjams. Jis padeda įtvirtinti Sąjungą kaip tyrėjų traukos regioną.

14 straipsnis

Jungtinis tyrimų centras

1. Jungtinis tyrimų centras teikia nepriklausomas, įrodymais pagrįstas žinias ir mokslinius duomenis ir taip remia ES politiką, kuria siekiama teigiamo poveikio visuomenei. JRC tai daro įgyvendindamas savo tiesioginius veiksmus ir dalyvaudamas netiesioginiuose veiksmuose. II antraštinės dalies II skyrius tiesioginiams veiksams netaikomas. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 21 straipsnio 3 dalies, iš JRC mokslinių tyrimų veiklos (pvz., patentų, licencijų ir kt.) gautas pajamas ar sumas naudoja JRC.

III skyrius

Konkurencingumas ir visuomenė

15 straipsnis

Bendradarbiaujamieji moksliniai tyrimai

1. Bendradarbiaujamieji moksliniai tyrimai padeda kurti transnacionalinius bendradarbiavimo mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje tinklus, į kuriuos buriasi įvairių mokslo disciplinų atstovai, ir taip remiamas aukštos kokybės rezultatų kūrimas ir greita sklaida, kurie reikalingi Sąjungos pramonės konkurencingumo, kosmoso, saugumo, perėjimo prie švarios energijos, parengties ir atsparumo reikmėms ir visuomenės uždaviniams, įskaitant kultūrą ir kūrybiškumą, spręsti, taip pat stiprinamas mokslinių tyrimų poveikis formuojant ir remiant Sąjungos politiką.
2. Veikla vykdoma išlaikant žemesnių ir aukštesnių technologinės parengties lygių pusiausvyrą, kad būtų apimama visa vertės grandinė.
3. Pagal Programą bendradarbiaujamoji mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla įtraukiama į specialią darbo programų, priimamų pagal Reglamento (ES) XXX [Europos konkurencingumo fondas] IV–VII skyrius, dalį. Tos darbo programos priimamos pagal Reglamento (ES) XXX [Europos konkurencingumo fondas] 15 straipsnį.
4. Pagal Programą remiama veikla, kuria siekiama spręsti pasaulinius visuomenės uždavinius demokratinių vertybių stiprinimo ir kovos su dezinformacija srityse, įskaitant teisinės valstybės principą ir pagrindines teises, ir skatinti įtraukčiai bei ekonomikos augimui palankius socialinius bei ekonominius pokyčius, sprendžiant demografinės ir kartų tarpusavio problemas, be kita ko, iš jaunimo perspektyvos, įskaitant migracijos valdymą bei migrantų integraciją.
5. Programa prisideda prie ES misijų, visų pirma nustatant mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo prioritetinius veiksmus, kad, atsižvelgiant į jų tikslus, būtų kuriamos naujos žinios, technologijos, paslaugos ir produktai. Pagal Reglamento (ES) 2021/695 8 straipsnį nustatytų ES misijų finansavimas skiriamas remiantis darbo programomis, apimančiomis laikotarpį iki 2030 biudžetinių metų.
6. Pagal Programą remiamas Naujojo europinio bauhauzo priemonės mokslinių tyrimų ir inovacijų elementas.

IV skyrius

Inovacijos

16 straipsnis

Europos inovacijų taryba (EIC)

1. EIC identifikuoja, kuria ir plėtoja giliąsias technologijas ir perversmines inovacijas nuo mokslinių tyrimų iki veiklos plėtros etapo. Tai įgyvendinama daugiausia skelbiant principu „iš apačios į viršų“ grindžiamus atvirus kvietimus teikti

pasiūlymus ir kartu užtikrinant veiksmų visose teminėse srityse pusiausvyrą. Šiuos kvietimus papildo tiksliniai teminiai ir konkrečių uždavinių („Challenge“) kvietimai potencialiai strategiškai svarbiose srityse, skelbiami glaudžiai koordinuojant veiksmus ir užtikrinant sinergiją su EKF politikos linijomis, visų pirma su EKF programa „InvestEU“.

2. EIC gali teikti visų pirma šių rūšių paramą:
 - (a) programos „Pathfinder“ dotacijas didelės rizikos moksliniams tyrimams, įskaitant koncepcijos pagrindimą ir prototipų kūrimą;
 - (b) programos „Transition“ dotacijas kurti būdams, kaip mokslinių tyrimų rezultatus panaudoti komercinei plėtrai, įskaitant atskirtųjų įmonių ir startuolių steigimą;
 - (c) programos „Accelerator“ derinamąjį finansavimą ir tik investicinę paramą atskiroms įmonėms, kad jos galėtų kurti ir pateikti rinkai savo inovacijas;
 - (d) paskatas perkantiesiems subjektams išbandyti giliausias technologijas ir perversmines inovacijas ir būti pirmaisiais klientais;
 - (e) EIC finansavimą papildančias verslo spartinimo paslaugas, kuriomis, užtikrinant papildomumą ir koordinavimą su Reglamento (ES) XXX [Europos konkurencingumo fondas] III skyriuje nurodytu konsultavimu projektų klausimais, suteikiama galimybė naudotis giliųjų technologijų ekspertinėmis žiniomis, lavybos ir mentorystės paslaugomis, susieiti su investuotojais, perkančiais subjektais, instituciniais ir kitais inovacijų partneriais.
3. 2 dalyje nurodytų rūšių parama lanksčiai derinama su EIC uždaviniais, kuriuos rengia ir prižiūri EIC programų vadovai. EIC uždaviniai įgyvendinami taikant portfelio metodą, kai veiksmai atrenkami remiantis jų papildomumu, padedančiu pasiekti nustatytus tikslus, ir daro poveikį vienas kitam, o šių jų sąveiką prižiūri EIC programų vadovas.
4. Visą EIC paramą investicijoms įgyvendina vienas ar keli pagal valstybės narės teisę įsteigti specialios paskirties investavimo subjektai (EIC fondas). EIC fondo struktūra turi būti tokia, kad jis galėtų pritraukti kitų viešųjų ar privačiųjų investuotojų ir taip padidinti Sąjungos įnašo svėrto poveikį.
5. EIC gali remti ypatingos svarbos technologijų inovacijas, daugiausia dėmesio skirdama gynybos prietaikoms, šią paramą glaudžiai koordinuodama su EKF politikos linija „Atsparumas ir saugumas, gynybos pramonė ir kosmosas“. Tokiais atvejais taikomi Reglamento (ES) XXX [Europos konkurencingumo fondas] 51 ir 52 straipsniai.

17 straipsnis

Inovacijų ekosistemos

1. Programa padeda organizacijoms kurti konkurencingas, patikimas ir susietas inovacijų ekosistemas ir pagrindines sąlygas. Tuo tikslu siekiama sinergijos su Sąjungos, nacionalinėmis ir regioninėmis programomis.
2. Pagal Programą remiama veikla, kuria skatinama žinių trikampio – aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų bei inovacijų ir verslo – integracija visoje Sąjungoje.

V skyrius

Europos mokslinių tyrimų erdvė

18 straipsnis

Europos mokslinių tyrimų erdvė ir infrastruktūra

1. Europos mokslinių tyrimų erdvės (EMTE) tikslas – Sąjungoje sukurti bendrąją mokslinių tyrimų, inovacijų ir technologijų rinką be sienų, kurioje laisvai judėtų tyrėjai, mokslo žinios ir technologijos.
2. Programa užtikrina veiksmingą EMTE ir Mokslinių tyrimų ir inovacijų pakto vertybių ir principų, visų pirma mokslinių tyrimų ir inovacijų etikos ir sąžiningumo, mokslinių tyrimų laisvės, lyčių lygybės ir lygių galimybių, propagavimą ir apsaugą, taip pat karjeros mokslinių tyrimų srityje patrauklumo ir mobilumo skatinimą. Finansuojant mokslinių tyrimų infrastruktūrą ir technologijų infrastruktūrą padedama Sąjungoje sukurti stiprią ir darnią pasaulinio lygio tvarių įrenginių ir paslaugų ekosistemą, remiantis prioritetiniais europiniais infrastruktūros objektais ir juos papildančiais pažangiausiai nacionaliniais pajėgumais ir naudojantis finansavimo priemonėmis, įskaitant Europos partnerystes. Programos lėšomis padengiama iki 20 % Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros ir technologijų infrastruktūros ypatingos svarbos naujų pasaulinio lygio pajėgumų kūrimo išlaidų.
3. Taikant politikos rėmimo priemonę valstybėms narėms ir asocijuotosioms šalims teikiama praktinė ekspertų parama rengti, įgyvendinti ir vertinti reformoms, kuriomis gerinama jų investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas, politikos ir sistemų kokybė. Tai padeda kurti tvirtesnes ir veiksmingesnes nacionalines mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemas ir stipresnę Europos mokslinių tyrimų erdvę.

19 straipsnis

Dalyvių skaičiaus didinimas

1. Dalyvių skaičių didinančios šalys, kurių atveju finansuojama veikla, nurodyta 5 dalies a ir b punktuose, yra Bulgarija, Čekija, Kroatija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Rumunija, Slovakija ir Vengrija.
2. Tarpinio etapo šalys, kurių atveju finansuojama veikla, nurodyta 5 dalies b punkte, yra Estija, Graikija, Kipras, Malta, Portugalija ir Slovėnija.
3. Atitinkančiais koordinatoriams keliamus reikalavimus pagal Programos dalies „Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“ elementą „Dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos sklaida“ laikomi tik dalyvių skaičių didinančiose šalyse arba tarpinio etapo šalyse įsisteigę teisės subjektai.
4. Asocijuotųjų šalių atveju visiškai atitinkančiais koordinatoriams keliamus reikalavimus pagal šį elementą laikomi teisės subjektai iš reikalavimus atitinkančių šalių sąrašo, sudaryto remiantis tam tikru rodikliu ir paskelbto darbo programoje. Teisės subjektai iš atokiausių regionų, nurodytų SESV 349 straipsnyje, taip pat laikomi atitinkančiais koordinatoriams keliamus reikalavimus pagal šį elementą ir jiems taikomos tos pačios taisyklės, kurios taikomos dalyvių skaičių didinančioms šalims pagal šį straipsnį, išskyrus 7 dalį.

5. Dalyvių skaičiaus didinimas apima:
 - (a) gebėjimų stiprinimo priemonės;
 - (b) priemonės, kuriomis remiama tinklaveika, žinių valorizacija, kova su protų nutekėjimu, ir specialią paramą nacionaliniams informacijos centrams.
6. Programa padeda dalyvių skaičių didinančioms šalims ir tarpinio etapo šalims didinti savo dalyvių skaičių ir skatinti plačią geografinę aprėptį pažangiuose bendradarbiaujamuosiuose projektuose. Šias pastangas atspindi proporcingos valstybių narių priemonės.
7. Nuo 2030 m. gebėjimų stiprinimo priemonėmis gali naudotis tik tos dalyvių skaičių didinančios šalys, kurios paskutiniaisiais metais, kurių duomenų turima, palyginti su prieš juos einančiais metais, padidino savo realias išlaidas viešosioms investicijoms į mokslinius tyrimus ir plėtrą.

II antraštinė dalis. Dalyvavimo ir sklaidos taisyklės

I skyrius

Bendrosios nuostatos

20 straipsnis

EKF taisyklės

1. Taikant šį reglamentą, jei nenurodyta kitaip, taikoma Reglamento (ES) XXX [Europos konkurencingumo fondas] 10 straipsnio dėl ES pirmenybės 2 ir 3 dalys, 13 straipsnis dėl išlaptintos informacijos ir neskelbtinos informacijos apsaugos taisyklių taikymo ir 20 straipsnis dėl spartesnių ir tikslinių veiksmų konkurencingumui skatinti.

21 straipsnis

Tinkamumas

1. Tinkamumo kriterijai pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 nustatomi siekiant remti 3 straipsnyje nustatytų bendrojo ir konkrečių tikslų įgyvendinimą ir taikomi visoms skyrimo procedūroms pagal Programą.
2. Taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą įgyvendinamose skyrimo procedūrose tinkamumo gauti Sąjungos paramą kriterijus gali atitikti vienos ar kelių iš šių kategorijų teisės subjektai:
 - (a) subjektai, įsisteigę valstybėje narėje;
 - (b) subjektai, įsisteigę asocijuotojoje trečiojoje valstybėje;
 - (c) kiti subjektai, įsisteigę mažų ir vidutinių pajamų neasocijuotosiose trečiosiose valstybėse arba – išskirtiniais atvejais – kitose neasocijuotosiose trečiosiose valstybėse, jeigu trečioji valstybė nurodyta Komisijos priimtoje darbo programoje;

- (d) kiti subjektai, įsisteigę neasocijuotosiose šalyse, jei tokių subjektų finansavimas yra labai svarbus veiksmui įgyvendinti ir prisideda prie 3 straipsnyje nustatytų tikslų.
3. Jei darbo programoje nenumatyta kitaip, tam, kad atitiktų dalyvavimo dotacijų veiksmuose kriterijus, teisės subjektai turi sudaryti konsorciumą, kurį kaip naudos gavėjai sudaro trys vienas nuo kito nepriklausomi teisės subjektai, įsisteigę skirtingose šalyse, kaip nurodyta toliau:
- (a) bent du teisės subjektai, įsisteigę skirtingose valstybėse narėse, ir
- (b) bent vienas kitas teisės subjektas, įsisteigęs kitoje valstybėje narėje arba asocijuotojoje šalyje.
4. EMTT mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų veiksmus, EIC veiksmus, mokslinių tyrimų ir mokymo veiksmus ir veiksmus, kurie yra susiję su ikiprekybiniais viešaisiais pirkimais arba novatoriškų sprendimų viešaisiais pirkimais arba kurių pagrindinis tikslas yra tokių pirkimų įgyvendinimas, gali įgyvendinti vienas ar daugiau teisės subjektų, jei vienas iš tų teisės subjektų yra įsisteigęs valstybėje narėje arba asocijuotojoje šalyje.
5. Koordinavimo ir paramos veiksmus gali įgyvendinti vienas ar daugiau teisės subjektų, kurie gali būti įsisteigę valstybėje narėje, asocijuotojoje šalyje arba – išskirtiniais atvejais – kitoje trečiojoje valstybėje.
6. Pagal Finansinio reglamento 136 straipsnį dėl saugumo priežasčių didelės rizikos tiekėjams, laikantis ES teisės, taikomi tinkamumo apribojimai.
7. Tarptautinės Europos mokslinių tyrimų organizacijos ir pagal Sąjungos teisę sukurti teisės subjektai laikomi įsisteigusiais kitoje valstybėje narėje nei tos, kuriose įsisteigę kiti veiksmė dalyvaujantys teisės subjektai.
8. Tarptautinės organizacijos, kurios yra ne tarptautinės Europos mokslinių tyrimų organizacijos, laikomos įsisteigusiomis neasocijuotojoje trečiojoje valstybėje, nebent darbo programoje arba kvietime teikti pasiūlymus numatyta kitaip.
9. Be to, kas numatyta Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 168 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 9 straipsnio 1 dalyje nurodytos asocijuotosios trečiosios valstybės ir tarptautinės organizacijos atitinkamais atvejais gali dalyvauti Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 168 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytuose viešųjų pirkimų mechanizmuose ir gauti iš jų naudos. Valstybėms narėms taikytinos taisyklės *mutatis mutandis* taikomos dalyvaujančioms asocijuotosioms trečiosioms valstybėms ir tarptautinėms organizacijoms.
10. Skyrimo procedūrose tinkamumo finansuoti kriterijų neatitinka ši veikla:
- (a) veikla, draudžiama pagal Sąjungos teisę, taikytiną tarptautinę teisę arba visų valstybių narių nacionalinę teisę; veikla, kuri jau yra visiškai finansuojama iš kitų viešų ar privačių šaltinių, išskyrus Sąjungos įnašus, kai vykdomi 8 straipsnio 1 dalyje nurodyti veiksmai;
- (b) veikla, kurios tikslas – žmogaus klonavimas reprodukcijos tikslais;
- (c) veikla, kuria siekiama keisti žmogaus genetinį paveldą, kai tokie pakeitimai galėtų tapti paveldimi, išskyrus mokslinius tyrimus, susijusius su lytinių liaukų vėžio gydymu;

- (d) veikla, kuria siekiama kurti žmogaus embrionus tik mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos tikslais arba kamieninių ląstelių gavimo tikslais, be kita ko, perkeliant somatinių ląstelių branduolius;
- (e) žmogaus kamieninių ląstelių – tiek suaugusių žmonių, tiek embrionų – moksliniai tyrimai gali būti finansuojami atsižvelgiant į mokslinio pasiūlymo turinį ir į susijusių valstybių narių teisinę sistemą.

Taikant pirmos pastraipos a punktą, mokslinių tyrimų, technologinės plėtros arba demonstracinė veikla nefinansuojama valstybėje narėje, kurioje tokia veikla yra uždrausta.

- 11. Be Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 132 straipsnyje nustatytų priežasčių, skyrimo procedūros ir su jomis susiję teisiniai įsipareigojimai gali būti panaikinti, jei tikėtina, kad veiksmo tikslai nebus pasiekti apskritai arba per nustatytus terminus, arba jei veiksmas prarado savo politinę svarbą.
- 12. Šiame reglamente nustatyti tinkamumo kriterijai gali būti patikslinami arba papildomi tinkamumo kriterijai konkreitiems veiksams, be kita ko, siekiant atsižvelgti į konkrečius politikos reikalavimus, gali būti nustatomi darbo programoje arba su skyrimo procedūra susijusiuose dokumentuose.

22 straipsnis

Etika ir mokslinių tyrimų sąžiningumas

- 1. Vykdomi veiksmai turi atitikti:
 - (a) susijusią Sąjungos, nacionalinę ir tarptautinę teisę, įskaitant Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją bei jos papildomus protokolus;
 - (b) etikos principus, įskaitant aukščiausius mokslinių tyrimų sąžiningumo standartus.
- 2. Vykdamas darbo programoje nustatytas skyrimo procedūras, veiksmė dalyvaujantys teisės subjektai turi įvykdyti visus šiuos reikalavimus:
 - (a) pateikti etikos aspektų įšivertinimą, susijusį su veiklos tikslu, įgyvendinimu ir tikėtinu poveikiu, įskaitant patvirtinimą, kad laikomasi 1 dalies, ir aprašą, kaip tai bus užtikrinama;
 - (b) pateikti patvirtinimą, kad veikla atitiks i) Europos elgesio kodeksą mokslinių tyrimų etikos klausimais, ii) Visuotinį lygiateisės mokslinių tyrimų partnerystės elgesio kodeksą ir kad nebus vykdoma jokia nefinansuotina veikla;
 - (c) jei veikla vykdoma ne Sąjungoje – pateikti patvirtinimą, kad tokią pačią veiklą būtų leidžiama vykdyti valstybėje narėje;
 - (d) jei veikloje naudojamos žmogaus embriono kamieninės ląstelės – atitinkamai pateikti išsamią informaciją apie licencijų suteikimo ir kontrolės priemones, kurias taiko atitinkamų valstybių narių kompetentingos institucijos, taip pat išsamią informaciją apie etiškumo patvirtinimus, kurie turi būti gauti prieš pradėdant vykdyti atitinkamą veiklą;
 - (e) prieš pradėdant vykdyti atitinkamą veiklą gauti visus patvirtinimus ar kitus privalomus dokumentus iš atitinkamų nacionalinių ir vietos etikos komitetų ar

kitų įstaigų, pavyzdžiui, duomenų apsaugos institucijų, ir laikyti tuos dokumentus byloje, kuri pateiktina Komisijai arba atitinkamai įgyvendinimo įstaigai jos prašymu.

II skyrius

Dotacijos

23 straipsnis

Kvietimai teikti pasiūlymus

1. Kvietimo teikti pasiūlymus skelbti nereikia koordinavimo ir paramos veiksmams:
 - (a) kuriuos turi vykdyti darbo programoje nurodyti teisės subjektai ir
 - (b) kurie nepatenka į kvietimų teikti pasiūlymus taikymo sritį pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 198 straipsnio e punktą.
2. Darbo programoje nurodomi kvietimai teikti pasiūlymus, pagal kuriuos pateiktiems pasiūlymams gali būti suteiktas konkurencingumo ženklas. Išskyrus atvejus, kai tam aiškiai prieštarauja pareiškėjas, su paraiška ir jos vertinimu susijusia informacija gali būti dalijamasi su suinteresuotomis finansavimo įstaigomis su sąlyga, kad sudaromi konfidencialumo susitarimai.

24 straipsnis

Pareiškėjų finansinis pajėgumas

1. Be Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 201 straipsnio 5 dalyje paminėtų išimčių, finansinis pajėgumas tikrinamas tik tuo atveju, jei veiksmui prašomas skirti Sąjungos finansavimas yra ne mažesnis kaip 1 000 000 EUR.
2. Nepaisant 1 dalies, jei yra priežasčių abejoti finansiniu pareiškėjo pajėgumu arba jei dėl dalyvavimo keliuose vykdomuose veiksmuose, finansuojamuose iš Sąjungos MTI programų lėšų, rizika yra didesnė, taip pat patikrinamas kitų pareiškėjų arba koordinatorių finansinis pajėgumas, net jei nepasiekiamas 1 dalyje nurodyta prašomo finansavimo riba.
3. Jei finansinį pajėgumą struktūriškai garantuoja kitas teisės subjektas, patikrinamas to kito teisės subjekto finansinis pajėgumas.
4. Jei pareiškėjo finansinis pajėgumas menkas, gali būti nustatyta, kad pareiškėjas gali dalyvauti veiksmo su sąlyga, kad pateiks susijusio subjekto pareiškimą dėl solidariosios atsakomybės.
5. Įnašas į 30 straipsnyje nustatytą savidraudos mechanizmą laikomas pakankama Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 155 straipsnyje numatyta garantija. Iš naudos gavėjų negali būti priimama jokia papildoma garantija ar užstatas ar reikalaujama juos pateikti.

25 straipsnis

Skyrimo kriterijai ir atranka

1. Pasiūlymas vertinamas remiantis šiais skyrimo kriterijais:

- (a) pažangumo;
- (b) poveikio;
- (c) įgyvendinimo kokybės ir efektyvumo.

Išsamios 1 dalyje nurodytų skyrimo kriterijų taikymo taisyklės nustatomos darbo programoje.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, EMTT mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų veiksmų ir mokslinių tyrimų bei mokymo veiksmų pasiūlymams taikomas tik tos dalies a punkte nurodytas pažangumo kriterijus.

26 straipsnis

Laikas iki dotacijos suteikimo

1. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 197 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos, nustatomi šie laikotarpiai:

- (a) visi pareiškėjai apie jų paraiškų vertinimo rezultatus informuojami ne vėliau kaip per penkis mėnesius nuo galutinės išsamių pasiūlymų pateikimo dienos;
- (b) susitarimai dėl dotacijos su pareiškėjais pasirašomi ne vėliau kaip per septynis mėnesius nuo galutinės išsamių pasiūlymų pateikimo dienos.

2. Darbo programoje gali būti nustatyti trumpesni, nei numatyta 1 dalyje, laikotarpiai.

3. Be Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 197 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nustatytų išimčių, šio straipsnio 1 dalyje nurodyti laikotarpiai gali būti ilgesni, jei pasiūlymai susiję su EMTT veiksmis, orientuoti į misiją ir kai veiksmai pateikiami etikos aspektams įvertinti, saugumui patikrinti arba įvertinti, kad būtų apsaugotas Sąjungos konkurencingumas, įskaitant jos strateginį turtą ir interesus.

27 straipsnis

Finansavimo normos

1. Visai vykdant veiksmą finansuojamai veiklai taikoma viena finansavimo norma. Didžiausia norma kiekvienam veiksmui nustatoma darbo programoje.

2. Gali būti kompensuojama iki 100 % visų tinkamų finansuoti veiksmo pagal Programą išlaidų, išskyrus pelno siekiančius teisės subjektus, kuriems gali būti kompensuojama iki 70 % visų tinkamų finansuoti išlaidų. Išimties tvarka MVĮ gali būti finansuojama iki 100 % visų tinkamų finansuoti išlaidų.

28 straipsnis

Netiesioginės išlaidos

1. Netiesioginės tinkamos finansuoti išlaidos sudaro 25 % visų tiesioginių tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus tiesiogines tinkamas finansuoti subrangos išlaidas,

finansinę paramą trečiosioms šalims ir visus vieneto įkainius ar fiksuotąsias sumas, į kurias įeina netiesioginės išlaidos. Kai tikslinga, į vieneto įkainius ar fiksuotąsias sumas įeinančios netiesioginės išlaidos apskaičiuojamos taikant pirmesniame sakinyje nurodytą fiksuotąją normą.

2. Nepaisant 1 dalies, jei tai numatyta darbo programoje, netiesioginės išlaidos gali būti deklaruojamos kaip fiksuotoji suma arba vieneto įkainis.

29 straipsnis

Tinkamos finansuoti išlaidos

1. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 193 straipsnio 2 dalies, tinkamos finansuoti yra su ištekliais, kuriuos kaip nepiniginį įnašą suteikia trečiosios šalys, susijusios išlaidos, jei jos neviršija trečiosios šalies tiesioginių tinkamų finansuoti išlaidų sumos.
2. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 195 straipsnio 2 dalies, iš rezultatų valorizacijos gautos pajamos nelaikomos veiksmo pajamomis.

30 straipsnis

Savidraudos mechanizmas

1. Sukuriamas savidraudos mechanizmas (toliau – SDM), kuris pakeičia pagal Reglamento (ES) 2021/695 37 straipsnį sukurtą mechanizmą ir perima su juo susijusias teises bei pareigas. SDM lėšomis dengiama rizika, susijusi su tam tikrų EKF naudos gavėjų mokėtinų sumų nesusigrąžinimu, kai taikomas tiesioginis valdymas, taip pat bet kokia ankstesnė rizika, dengiama pagal Reglamento (ES) 2021/695 37 straipsnį.
2. SDM valdo Sąjunga, atstovaujama Komisijos, kuri veikia kaip vykdomoji atstovė. Komisija įgyvendinimo aktu nustato konkrečias SDM veikimo taisykles.
3. Naudos gavėjai teikia įnašą, kuris išskaičiuojamas iš pradinio išankstinio finansavimo sumos ir gavėjams grąžinamas išmokant likutį.
4. Visa SDM finansinė grąža ir visos susigrąžintos sumos sudaro Programai arba ją pakeisiančiai programai skirtas išorės asignuotąsias pajamas, kaip apibrėžta Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 21 straipsnio 5 dalyje. Jei grąža nepakankama, SDM netaikomas, o dotaciją suteikusi institucija sumas susigrąžina tiesiogiai.
5. Kai visų dotacijų, kurių rizika dengiama SDM lėšomis, procesas baigiamas, Komisija gali susigrąžinti visas SDM turimas sumas ir jos sudaro Programai arba ją pakeisiančiai programai skirtas išorės asignuotąsias pajamas, kaip apibrėžta Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 21 straipsnio 5 dalyje.

31 straipsnis

Rezultatų nuosavybė

1. Naudos gavėjams priklauso jų sukurti rezultatai.

2. Rezultatai yra dviejų ar daugiau naudos gavėjų bendra nuosavybė, jei jie šiuos rezultatus sukūrė bendromis jėgomis ir neįmanoma:
 - (a) nustatyti kiekvieno naudos gavėjo atitinkamo indėlio arba
 - (b) atskirti rezultatų, kai teikiama paraiška dėl jų apsaugos.Jie raštu susitaria dėl savo bendros nuosavybės paskirstymo ir naudojimosi ja sąlygų. Jei nesutarta kitaip, kiekvienas bendraturtis gali trečiosioms šalims suteikti neišimtinę licenciją valorizuoti bendrai turimus rezultatus (be teisės teikti sublicencijas), jei kitiems bendraturčiams apie tai iš anksto pranešama ir suteikiama tinkama ir pagrįsta kompensacija. Bendraturčiai gali raštu susitarti taikyti kitoki nei bendros nuosavybės principą.
3. Jei teisės į rezultatus turi veiksme dalyvaujančios trečiosios šalys (įskaitant darbuotojus), naudos gavėjai užtikrina, kad tomis teisėmis būtų galima naudotis taip, kad tai derėtų su jų pareigomis, susijusiomis su tais rezultatais.
4. Nuosavybės perdavimui gali būti taikomos darbo programoje, kvietime teikti pasiūlymus ir susitarime dėl dotacijos nustatytos sąlygos, įskaitant reikalavimą perduoti su rezultatais susijusias pareigas.

32 straipsnis

Valorizacija ir sklaida

1. Naudos gavėjai valdo savo rezultatus laikydamiesi darbo programoje, kvietimo teikti pasiūlymus sąlygose ir susitarime dėl dotacijos nustatytų pareigų. Tai darydami naudos gavėjai turi:
 - (a) jei tai pagrįsta, apsaugoti savo rezultatus, visų pirma tuo atveju, jei rezultatai turi komercinį potencialą;
 - (b) suteikti prieigą prie savo rezultatų ir pirminės informacijos, jei to reikia veiksmo užduotims atlikti arba rezultatams valorizuoti, įskaitant komercinį diegimą;
 - (c) dėti visas pastangas valorizuoti savo rezultatus tiesiogiai arba netiesiogiai, be kita ko, perduodamas rezultatų nuosavybę arba suteikdamas licenciją jais naudotis; jei per tam tikrą laikotarpį rezultatai nevalorizuojami, jų valorizacijai palengvinti Komisija gali nustatyti, kokias priemones ir įrankius turi naudoti atitinkami naudos gavėjai, pavyzdžiui, priemonės, nustatytas Reglamento (ES) XXX [Europos konkurencingumo fondas] III skyriuje išdėstytoje valorizacijos strategijoje;
 - (d) kuo greičiau tinkamai paviėšinti rezultatus, kartu užtikrindami rezultatų konfidencialumą, jei to reikia intelektiniam turtui apsaugoti, rūpinantis saugumu ar dėl teisėtų interesų;
 - (e) taikyti atvirojo mokslo praktiką, be kita ko:
 - i) užtikrinti atvirą prieigą prie visų recenzuotų mokslinių publikacijų, kad būtų galima susipažinti su rezultatais;
 - ii) atsakingai valdyti veiksmo mokslinių tyrimų duomenis ir kitus rezultatus pagal randamumo, prieinamumo, sąveikumo ir pakartotinio panaudojimo principus (FAIR principus), taip pat užtikrinti atvirą prieigą prie jų,

nebent to neleidžia teisėti interesai, įskaitant komercinius interesus, ar kiti suvaržymai;

- (f) jeigu darbo programoje arba kvietimo teikti pasiūlymus sąlygose nenumatyta kitaip, parengti savo rezultatų, įskaitant duomenis, valdymo planą ir jį reguliariai atnaujinti;
- (g) laisvą prieigą prie savo rezultatų suteikti toliau nurodytiems subjektams, kad jie galėtų kurti, įgyvendinti ir stebėti savo politiką ar programas:
 - i) Sąjungos institucijoms, organams, įstaigoms ar agentūroms;
 - ii) valstybių narių nacionalinėms institucijoms, jei tai numatyta darbo programoje, kvietimo teikti pasiūlymus sąlygose arba susitarime dėl dotacijos.

33 straipsnis

Ikiprekybiniai viešieji pirkimai ir novatoriškų sprendimų viešieji pirkimai

1. Dotacijų veiksmuose gali būti numatyti arba jų pirminis tikslas gali būti ikiprekybiniai viešieji pirkimai arba novatoriškų sprendimų viešieji pirkimai. Šiuos pirkimus turi vykdyti naudos gavėjai, kurie yra vieši perkantieji subjektai arba privatūs perkantieji subjektai.
2. Pirkimo procedūros:
 - (a) kai jas vykdo vieši perkantieji subjektai, turi atitikti konkurencijos taisykles ir skaidrumo, nediskriminavimo, vienodo požiūrio, patikimo finansų valdymo ir proporcingumo principus, taikytinas ES taisykles tiekimo grandinių atsparumui didinti ir konkretaus sektoriaus norminius reikalavimus;
 - (b) kai jas vykdo privatūs perkantieji subjektai, turi atitikti SESV principus, konkurencijos taisykles ir taikytiną sutarčių teisę, ES taisykles tiekimo grandinių atsparumui didinti ir konkretaus sektoriaus norminius reikalavimus;
 - (c) gali leisti pagal tą pačią procedūrą skirti kelias sutartis (pasirinkti kelis tiekėjus);
 - (d) numato, kad sutartys bus skiriamos ekonomiškai naudingiausiems pasiūlymams, kartu užtikrinant, kad nebūtų interesų konfliktų.
3. Ikiprekybinių viešųjų pirkimų atveju, siekiant supaprastinti ir paspartinti įgyvendinimą, pirkimo procedūra gali būti sudaryta ne iš trijų, o iš dviejų etapų ir gali būti numatytas pirmųjų tokio pobūdžio sprendimų pirkimas.
4. Gali būti taikomos specialios sąlygos, be kita ko, susijusios su įsigytų paslaugų teikimo, prekių tiekimo ar darbų atlikimo vieta ir rezultatų nuosavybe bei prieiga prie jų. Tarp jų – šios ikiprekybiniais viešiesiems pirkimams taikomos sąlygos:
 - (a) rangovams priklauso bent jau su jų sukurtais rezultatais susijusios intelektinės nuosavybės teisės, o perkantiesiems subjektams suteikiama bent laisva prieiga prie tų rezultatų jų pačių reikmėms ir laisva prieiga prie rezultatų jų dabartiniams ir būsimiems rangovams, kad jie galėtų tuos rezultatus naudoti perkančiųjų subjektų reikmėms;

- (b) jei tiekimo grandinė pernelyg priklausoma ar yra tiekimo saugumo problemų su rangovais arba ekstremaliosiose situacijose, kai rangovai negali pateikti pakankamai sprendimų, kad patenkintų platesnę paklausą ES rinkoje, perkantieji subjektai turi teisę suteikti arba reikalauti, kad rangovai suteiktų trečiosioms šalims teisę komerciniais tikslais naudoti rezultatus perkančiojo subjekto reikmėms ir platesnėse rinkose neišimtinu pagrindu ir sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis;
 - (c) jei rangovai per nustatytą laikotarpį savo rezultatų komerciniais tikslais nepanaudoja arba juos panaudoja taip, kad tai prieštarauja viešajam interesui, iš jų gali būti pareikalauta rezultatų nuosavybę perduoti perkantiesiems subjektams.
5. Komisijos arba įgyvendinimo įstaigų vykdomi pirkimo veiksmai gali būti ikiprekybiniai viešieji pirkimai arba novatoriškų sprendimų viešieji pirkimai. Šiuos pirkimus vykdo Komisija arba atitinkama įgyvendinimo įstaiga savo reikmėms arba kartu su valstybių narių ir asocijuotųjų šalių perkančiosiomis organizacijomis.

III skyrius

Europos inovacijų taryba

34 straipsnis

Europos inovacijų tarybai taikomos taisyklės

1. Pagal Reglamento (ES) XXX [Europos konkurencingumo fondas] 20 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktį, EIC programos „Transition“ dotacijos gali būti skiriamos neskelbiant kvietimo teikti pasiūlymus, kad būtų galima toliau finansuoti rezultatus, gautus vykdant veiksmus, finansuotus pagal Programą ir Reglamentą (ES) 2021/695.
2. Pagal EIC programą „Accelerator“ remiami tik atskiri naudos gavėjai ir atskiri investiciją gaunantys subjektai, kurie yra MVI, įskaitant startuolius, ir mažos vidutinės kapitalizacijos įmonės.
3. Pasiūlymą dėl EIC programos „Accelerator“ veiksmų gali teikti vienas ar daugiau teisės subjektų, ketinančių įsteigti arba remti potencialų gavėją, gavę išankstinį to gavėjo sutikimą. Jei pasiūlymas atrenkamas finansuoti, susitarimas dėl dotacijos ir investicijos pasirašomas tik su tuo gavėju.
4. Derinamojo finansavimo veiksmų atveju naudos gavėjas ir investiciją gaunantis subjektas gali nesutapti, t. y. investiciją gaunantis subjektas gali būti naudos gavėjo kontroliuojančioji arba patronuojančioji įmonė.
5. Finansavimo įstaigos, įgyvendinančios Sąjungos programas arba Komisijos patvirtintas nacionalines ar regionines programas, gali tiesiogiai pateikti pasiūlymą pagal EIC programos „Transition“ arba „Accelerator“ kvietimą, jei tokie pasiūlymai teikiami atlikus pagal patvirtintą programą finansuojamo veiksmo projekto peržiūrą ir laikantis EIC darbo programoje nustatytų sąlygų (EIC schema „Plug in“).
6. EIC programos „Accelerator“ atveju 25 straipsnio 1 dalyje nustatytą trečią vertinimo kriterijų pakeičia veiksmo rizikos lygis, įgyvendinimo kokybė ir veiksmingumas ir Sąjungos paramos poreikis.

7. Investuojama į įprastiems investuotojams nepatrauklius subjektus, kuriems reikia investicijų, ir kartu su kitais privačiais investuotojais. Tačiau tais atvejais, kai tokia parama teikiama ne vien Europos konkurencingumo fondo lėšomis, siekiant apsaugoti Sąjungos strateginius interesus parama gali būti teikiama įprastiems investuotojams patraukliems subjektams, kuriems reikia investicijų, arba nedalyvaujant kitiems investuotojams.
8. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 212 straipsnio 2 dalies a punkto, EIC programos „Accelerator“ investavimo veiksmams netaikomos ekonominio gyvybingumo sąlygos.
9. Jei išmatuojamos tarpinės reikšmės nepasiekiamos arba jei naudos gavėjas be tinkamai pagrįstos priežasties atsisako paramos investicijoms, derinamojo finansavimo veiksmai sustabdomi, iš dalies keičiami arba tinkamai pagrįstais atvejais nutraukiami.
10. EIC fondas gali skirti paskesnes investicijas:
 - (a) jei to reikia apsaugoti Sąjungos strateginiam turtui, interesams, autonomijai ar saugumui arba
 - (b) jei be EIC paskesnės investicijos vėlesni finansavimo etapai nebūtų vykdomi arba būtų vykdomi gerokai nepalankesnėmis sąlygomis.
11. Papildomi tolesnės paramos skyrimo apribojimai gali būti nustatyti EIC darbo programoje.

35 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (ES) 2021/695 panaikinamas nuo 2028 m. sausio 1 d.

36 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šis reglamentas neturi poveikio susijusių veikslių tęsimui ar keitimui iki jų užbaigimo pagal Reglamentą (ES) 2021/695, kuris toliau taikomas tiems veiksliams tol, kol jie užbaigiami.
2. Programos finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti dengiamos techninės ir administracinės paramos išlaidos, būtinos užtikrinti perėjimui nuo priemonių, patvirtintų pagal ankstesnę teisės aktą – Reglamentą (ES) 2021/695, prie Programos.

37 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2028 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

**TEISĖS AKTO PASIŪLYMO FINANSINIO POVEIKIO IR SKAITMENINIŲ
ASPEKTŲ PAŽYMA**

1.	PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA	3
1.1.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas	3
1.2.	Atitinkama politikos sritis (-ys)	3
1.3.	Tikslas (-ai)	3
1.3.1.	Bendrasis tikslas (-ai)	3
1.3.2.	Konkretus tikslas (-ai)	3
1.3.3.	Numatomas rezultatas (-ai) ir poveikis	3
1.3.4.	Veiklos rezultatų rodikliai	3
1.4.	Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:	4
1.5.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas	4
1.5.1.	Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį	4
1.5.2.	ES dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame skirsnyje „ES dalyvavimo pridėtinė vertė“ – ES veiksmais užtikrinama vertė, papildanti vertė, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmais.	4
1.5.3.	Panašios patirties išvados	4
1.5.4.	Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis	5
1.5.5.	Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą	5
1.6.	Pasiūlymo (iniciatyvos) ir jo (jos) finansinio poveikio trukmė	6
1.7.	Planuojamas biudžeto vykdymo metodas (-ai)	6
2.	VALDYMO PRIEMONĖS	8
2.1.	Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės	8
2.2.	Valdymo ir kontrolės sistema (-os)	8
2.2.1.	Biudžeto vykdymo metodo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas	8
2.2.2.	Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą vidaus kontrolės sistemą (-as)	8
2.2.3.	Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės išlaidų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)	8
2.3.	Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės	9
3.	NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS	10
3.1.	Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)	10
3.2.	Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams	12

3.2.1.	Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka	12
3.2.1.1.	Patvirtinto biudžeto asignavimai	12
3.2.1.2.	Išorės asignuotųjų pajamų asignavimai	17
3.2.2.	Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas	22
3.2.3.	Numatomo poveikio administraciniams asignavimams santrauka	24
3.2.3.1.	Patvirtinto biudžeto asignavimai	24
3.2.3.2.	Išorės asignuotųjų pajamų asignavimai	24
3.2.3.3.	Iš viso asignavimų	24
3.2.4.	Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai	25
3.2.4.1.	Finansuojami iš patvirtinto biudžeto	25
3.2.4.2.	Finansuojami išorės asignuotosiomis pajamomis	26
3.2.4.3.	Visi žmogiškųjų išteklių poreikiai	26
3.2.5.	Numatomo poveikio su skaitmeninėmis technologijomis susijusioms investicijoms apžvalga	28
3.2.6.	Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa	28
3.2.7.	Trečiųjų šalių įnašai	28
3.3.	Numatomas poveikis pajamoms	29
4.	SKAITMENINIAI ASPEKTAI	29
4.1.	Skaitmeninės svarbos reikalavimai	30
4.2.	Duomenys	30
4.3.	Skaitmeniniai sprendimai	31
4.4.	Sąveikumo vertinimas	31
4.5.	Skaitmeninio įgyvendinimo rėmimo priemonės	32

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“

1.2. Atitinkama politikos sritis (-ys)

Moksliniai tyrimai ir inovacijos

1.3. Tikslas (-ai)

1.3.1. Bendrasis tikslas (-ai)

Atsižvelgiant į bendruosius ir konkrečius Europos konkurencingumo fondo tikslus, programa „Europos horizontas“ stiprinamas ES konkurencingumas, mokslinė technologinė bazė ir sprendžiami pasauliniai uždaviniai, remiantis pažangiais moksliniais tyrimais ir inovacijomis.

1.3.2. Konkretus tikslas (-ai)

Bendrieji Programos tikslai:

- kurti aukštos kokybės žinias, ugdyti įgūdžius bei suteikti patrauklių karjeros galimybių tyrėjams ir remti Europos mokslinių tyrimų erdvės (EMTE) įgyvendinimą;
- plėsti ES masto ir tarptautinius bendradarbiaujamuosius mokslinius tyrimus, dalijimąsi žiniomis ir valorizaciją;
- suderinti ES, nacionalinius ir regioninius prioritetus, kad būtų sukurta europinė mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistema;
- mažinti nacionalinius ir regioninius mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumo, įgūdžių ir talentų skirtumus, kad stiprėtų inovacijų ekosistema;
- gerinti Sąjungos padėtį inovacijų srityje, ypatingą dėmesį skiriant strateginėms technologijoms ir perversminėms inovacijoms, stiprinti novatoriškų sprendimų diegimą ir valorizaciją, kad būtų skatinamas konkurencingumas ir sprendžiami pagrindiniai visuomenės uždaviniai;
- mažinti privačiojo mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo riziką ir daugiau jo sutelkti, visų pirma siekiant remti giliąsias technologijas ir novatoriškų startuolių bei MVĮ plėtrą;
- padėti didinti viešąsias ir privačiąsias investicijas į mokslinius tyrimus ir inovacijas valstybėse narėse, taip padedant pasiekti bendrą tikslą moksliniams tyrimams ir plėtrai skirti bent 3 proc. Sąjungos bendrojo vidaus produkto (BVP).

1.3.3. Numatomas rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams naudos gavėjams (tikslinėms grupėms).

- Skatinti pagrindines mokslinių tyrimų laisvės ir atvirumo vertybes.
- Didinti puikią Europos žinių bazę, daugiausia dėmesio skiriant ES pridėtinei vertei.

- Pritraukti geriausias tyrėjus Europoje ir už jos ribų, laikantis iniciatyva „Rinkis Europą“ grindžiamo požiūrio.
- Sutelkti viešąsias ir privačiąsias investicijas visoje MTI grandinėje – nuo fundamentinių mokslinių tyrimų iki diegimo rinkoje.
- Prisidėti prie atotrūkio mažinimo inovacijų srityje, visų pirma remiant inovacijas visoje Europoje ir didinant ES finansavimo schemų ir valstybių narių investicijų suderinamumą.
- Išnaudoti ES biudžeto potencialą sumažinti riziką.
- Sutelkti investicijas į ES strateginius prioritetus, įskaitant priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, skaitmeninimą, saugumą, atsparumą ir socialinę sanglaudą.
- Gerinti galimybes gauti ES finansavimą taikant spartesnes, į naudotoją orientuotas, supaprastintas ir suderintas procedūras, kad būtų išplėstas dalyvavimas ir būtų sparčiau pasiekiami rezultatai.

1.3.4. Veiklos rezultatų rodikliai

Nurodyti pažangos ir laimėjimų stebėsenos rodiklius.

Šios iniciatyvos stebėseną bus vykdoma taikant biudžeto po 2027 m. veiklos rezultatų peržiūros sistemą, kuri aptariama atskirame pasiūlyme. Veiklos rezultatų peržiūros sistemoje numatyta programos įgyvendinimo etapu pateikti įgyvendinimo ataskaitą, taip pat retrospektyvinį vertinimą, kuris turi būti atliktas pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 34 straipsnio 3 dalį. Šis vertinimas atliekamas pagal Komisijos geresnio reglamentavimo gaires ir bus grindžiamas su programos tikslais susijusiais rodikliais. Jie apima konkrečius, išmatuojamus, pasiekiamus, aktualius ir per nustatytą laiką įgyvendintinus (SMART) produkto, rezultato ir poveikio rodiklius, kad būtų galima įvertinti pažangą siekiant konkrečių ir bendrųjų Fondo tikslų pagal poveikio trajektorijas atitinkamai trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu.

Poveikio rodikliai stebimi ilguoju laikotarpiu, preliminariai pradedant nuo penktųjų metų nuo programos pradžios. Be kita ko, stebimi šie poveikio rodikliai: 1) publikacijų dalis tarp dažniausiai pasaulyje cituojamų publikacijų; 2) priežastinis poveikis tyrėjų darbo sąlygų gerėjimui, įskaitant atlyginimus; 3) priežastinis dalyvavimo poveikis finansuojamų privačių bendrovių apyvartos augimui; 4) priežastinis dalyvavimo poveikis užimtumo augimui finansuojamose privačiose bendrovėse; 5) apskaičiuotasis grynas ES finansavimo poveikis BVP augimui ES; 6) apskaičiuotasis grynas ES (MTI) finansavimo poveikis bendram užimtumui ES; 7) apytikris įnašas siekiant 3 proc. ES išlaidų MTP tikslo.

1.4. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

- nauju veiksmu
- nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai¹⁸
- esamo veiksmo galiojimo pratęsimu
- vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą (naują) veiksmą

¹⁸ Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

ES priėjo lemtingą kryžkelę. Klimato kaita, technologiniai virsmai, geopolitiniai pokyčiai ir demografinės tendencijos iš esmės keičia mūsų visuomenę ir ekonomiką. Kad išliktų konkurencinga, atspari, saugi ir vieninga, Europa turi teikti pirmenybę moksliniams tyrimams ir inovacijoms. Tik investuodami į mokslą, įgalindami savo žmones ir verslininkus ir bendradarbiaudami galime sukurti tvaresnę, saugesnę ir konkurencingesnę Europą visiems.

Ši būtinybė pabrėžiama M. Draghi pranešime dėl ES konkurencingumo ateities, pagal kurį inovacijos yra Europos pajėgumo atkurti našumo augimą pagrindas. E. Lettos pranešime dėl bendrosios rinkos ateities ir M. Heitoro ataskaitoje dėl ES MTI politikos ateities taip pat pabrėžiama, kad ES turi dėti daugiau pastangų diegti inovacijas savo konkurencingumui, tvarumui ir saugumui užtikrinti.

Europa turi sumažinti investicijų į inovacijas atotrūkį ir pašalinti savo trūkumus, pradedant kliūtimis inovacijų komercinimo procese. Viešojo sektoriaus parama moksliniams tyrimams ir inovacijoms (MTI) taip pat turi padėti šalinti Europos MTI ekosistemos ir inovacijų diegimo veiklos trūkumus tiek nacionaliniu, tiek ES lygmenimis.

Reaguojant į tai, šiame pasiūlyme pateikiama supaprastinta ir perorientuota bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, kuria siekiama stiprinti ES mokslo ir technologijų bazę, skatinti žinių, technologijų ir inovacijų sklaidą ir diegimą, panaudoti ES finansavimo priemones, kad būtų užtikrinta maksimali pridėtinė vertė, taip siekiant skatinamojo poveikio tolesnėms viešosioms ir privačiosioms investicijoms valstybėse narėse.

- Atsižvelgiant į M. Draghi pranešime pateiktas rekomendacijas, programa „Europos horizontas“ bus siekiama:
- sutelkti išteklius strateginiams prioritetams įgyvendinti;
- išnaudoti viešojo ir privačiojo sektorių partnerysčių potencialą, pasitelkiant bendradarbiavimui palankesnę aplinką;
- didinti paramą proveržio inovacijoms;
- supaprastinti galimybes naudoti šia programa.

1.5.2. ES dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame skirsnyje „ES dalyvavimo pridėtinė vertė“ – ES veiksmams užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.

Konkreči ES investicijų į mokslinių tyrimų ir inovacijų sritį teikiama nauda:

- ES ekonomikos augimo ir konkurencingumo skatinimas (pvz., apskaičiuota, kad iki 2045 m. kiekvienas ES finansavimo pagal bendrąją programą „Europos horizontas“ euras lems iki 11 EUR BVP priaugį¹⁹);
- kuriami tarptautiniai ir tarpsektoriniai tinklai ir naujos rinkos, taip užtikrinant teigiamą poveikį lemiantį dalijimąsi žiniomis, jų sklaidą ir technologijų

¹⁹ COM(2025) 189 *final*, 2025 m., Programos „Europos horizontas“ laikotarpio vidurio vertinimas.

perdavimą visoje Sąjungoje, siekiant paspartinti ir paskatinti naujų produktų ir paslaugų diegimą (pvz., pasitelkiant Europos partnerystes, kuriami tinklai ir juos skatinama kurti svarbiausiose srityse įvairiose ES, nacionalinėse ir regioninėse institucijose, taip pat sujungiant pramonę ir akademinę bendruomenę, pvz., vandenilio sektoriuje²⁰);

- sutelkiami viešieji ir privatieji ištekliai, įskaitant kapitalą, specialistus, infrastruktūrą, kad būtų pasiekta kritinė masė (mastas ir kompleksiskumas), siekiant finansuoti platesnio užmojo ir novatoriškus projektus, be kita ko, dalijantis rizika, nes tai būtina siekiant pirmą kartą besiformuojančiuose rinkose ir spręsti pasaulinius uždavinius (pvz., tik ES lygmens veiksmais galima padėti retosiomis ligomis sergantiesiems pacientams, nes jie retai pasiskirstę, ir spręsti nepakankamo standartizavimo bei duomenų²¹ trūkumo problemas);
- konkuruojant ir bendradarbiaujant ES mastu, stiprinama mokslinė kompetencija, užtikrinamas poveikis, kuris gerokai viršija tai, ką būtų buvę galima pasiekti nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu, didinamas veiksmingumas ir iki minimumo sumažinama mokslinių tyrimų veiklos dubliavimo ES rizika (pvz., ES finansuojamos recenzuotos publikacijos cituojamos daugiau nei du kartus dažniau, palyginti su pasaulio vidurkiu²²);
- stiprinama parama ir pritraukiamos privačios investicijos, kurios suteikia galimybę kurti ir plėtoti proveržio inovacijas, dėl kurių formuojasi atskiros naujos rinkos (pvz., EIC fondas pritraukė daugiau kaip 2,6 mlrd. EUR papildomų investicijų į EIC remiamas įmones; svarto poveikis siekia daugiau kaip 3 EUR už kiekvieną eurą, kurį ES investavo į kapitalą²³; taip pat skatinama Europos įmonių ekonominė pažanga ir konkurencingumas (pvz., įmonės, gaunančios ES dotacijas, auga sparčiau nei panašios, bet ES nefinansuojamos įmonės – iš turimų duomenų matyti, kad užimtumas padidėjo 20 proc., o bendras turtas ir pajamos – maždaug 30 proc.²⁴);
- suteikiama patikima žinių bazė politikai formuoti (pvz., JT Tarpvyriausybė klimato kaitos komisija savo darbe daug rėmėsi ES finansuotais moksliniais tyrimais²⁵);
- didėja ES, kaip vietos švietimui, moksliniams tyrimams, inovacijoms ir verslui, patrauklumas (pvz., ES finansavimas sudaro palankesnes sąlygas tyrėjų judumui ir padeda kurti patrauklesnes perspektyvas geriausiems tyrėjams iš kitų pasaulio šalių, kurie nori persikelti į ES²⁶);
- teigiamas struktūrinis poveikis nacionalinėms MTI ekosistemoms ir nacionalinių MTI reformų įgyvendinimui (pvz., Europos mokslinių tyrimų taryba tapo pasauliniu kompetencijos švyturiu, skatinančiu nacionalinius ir institucinius pokyčius, kuriais siekiama remti ir pritraukti dotacijų gavėjus) ir sudaromos palankesnės sąlygos nustatyti visose valstybėse narėse vienodus standartus ir reglamentus, kurie yra itin svarbūs tokiose srityse kaip sveikatos priežiūra, aplinkos apsauga ir skaitmeninės technologijos, o tai padeda plačiau

²⁰ Ten pat.

²¹ Ten pat.

²² COM(2024) 49 *final*, 2024 m., Programos „Horizontas 2020“ *ex post* vertinimas.

²³ COM(2025) 189 *final*, 2025 m., Programos „Europos horizontas“ laikotarpio vidurio vertinimas.

²⁴ COM(2024) 49 *final*, 2024 m., Programos „Horizontas 2020“ *ex post* vertinimas.

²⁵ Ten pat.

²⁶ COM(2025) 189 *final*, 2025 m., Programos „Europos horizontas“ laikotarpio vidurio vertinimas.

skleisti informaciją apie MTI naudą (pvz., kaip matyti iš kelių Europos partnerysčių pavyzdžių²⁷).

1.5.3. Panašios patirties išvados

Nuo tada, kai 1984 m. ES pradėjo investuoti į MTI, vienas po kito atlikti vertinimai parodė, kad ES bendrosios programos padarė didelį ir ilgalaikį poveikį. Nors Europos MTI programos sėkmingai įgyvendinamos, reikėtų prisiminti svarbią praeities patirtį ir patirtį, sukauptą iš suinteresuotųjų šalių atsiliepimų ir analitinių tyrimų. Reikėtų geriau koordinuoti mokslinių tyrimų, inovacijų ir švietimo veiklą ir ją derinti su kitomis politikos sritimis bei užtikrinti geresnę mokslinių tyrimų rezultatų sklaidą, kad jie būtų geriau panaudojami kuriant naujus produktus, procesus ir paslaugas. Reikia toliau stiprinti stebėseną ir vertinimą, be kita ko, siekiant integruoti visas programos dalis į centrinę stebėsenos sistemą. Atliekant galutinį vertinimą, reikia daugiau dėmesio skirti vidutinės trukmės laikotarpio ir ilgalaikiams rezultatų ir poveikio rodikliams, taip pat ilgalaikiam ankstesnių bendrųjų programų poveikiui.

Komunikate dėl programos „Europos horizontas“ laikotarpio vidurio vertinimo nustatytos kelios tobulintinos sritys. Programos „Europos horizontas“ laikotarpio vidurio vertinimo išvados buvo pagrįstos išsamia suinteresuotųjų subjektų grįžtamąja informacija ir Komisijos ekspertų grupės strateginėmis rekomendacijomis dėl laikotarpio vidurio vertinimo.

Juos galima apibendrinti taip:

A. parama proveržio inovacijoms;

b) tolesnis supaprastinimas, išbandant bet kokius naujus pakeitimus per politikos eksperimentus;

c) tęsiamas tarptautinis bendradarbiavimas, nukreipiant pastangas į konkrečias šalis (pasaulio lyderius);

d) didinamas partnerysčių svėro poveikis;

e) stiprinama sąveika su kitomis ES finansavimo programomis ir ES inovacijų diegimo ir sklaidos politika;

f) supaprastinta sudėtinga valdymo tvarka ir didesnis lankstumas reaguojant į ekstremaliąsias situacijas;

g) tolesnė parama moterims MTI srityje;

h) racionalizuojama finansavimo aplinka, taip išvengiant programos dalių sutapimo.1.5.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Dėl sąveikos su Konkurencingumo fondu ji gali padėti pritraukti papildomų viešųjų ir privačiųjų investicijų į MTI; toliau gerinti Europos MTI aplinką, taip pat sparčiau komercinti ir skleisti inovacijas. Sąjungos lygmens programos taip pat gali padėti formuoti politiką ir siekti politikos tikslų.

Dėl jų ilgalaikio ir principu „iš apačios į viršų“ grindžiamo pobūdžio moksliniams tyrimams ir inovacijoms reikia nepriklausomos, integruotos ir nuspėjamos savarankiškos programos, kuri užtikrintų tinkamas sąlygas generuoti naujas idėjas ir

²⁷

Ten pat.

jas komercinti. Kad būtų galima kurti perversminius sprendimus, būtina, kad moksliniai tyrimai ir inovacijos būtų nepriklausomi ir kad būtų užtikrinamas jų finansavimo tęstinumas. Todėl, nors programa „Europos horizontas“ yra glaudžiai susijusi su Europos konkurencingumo fondu, ji išlaiko savo nepriklausomą teisinį pagrindą, kurio reikalaujama pagal SESV 182 straipsnį, ir savo prekės ženklą bei teigiamą tarptautinę reputaciją, grindžiamą įrodyta ilgalaikę jos, kaip patikimos kompetencijos, bendradarbiavimo ir poveikio sistemos, sėkme.

Šiuo teisės aktu nustatomos naudos gavėjų teisės ir pareigos. Jis taip pat privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose Sąjungos valstybėse narėse. 1.5.5. *Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant persikirstymo mastą*

[DAR NEPATVIRTINTA]

[...]

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) ir jo (jos) finansinio poveikio trukmė

trukmė ribota

- galioja nuo 2028 01 01 iki 2034 01 01,
- įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo 2028 iki 2034 m., o mokėjimų asignavimų – nuo 2028 iki 2040 m.;

trukmė neribota

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Planuojamas biudžeto vykdymo metodas (-ai)²⁸

Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos:

- padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- vykdomųjų įstaigų.

Pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis

Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

- trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;
- tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- Europos investicijų bankui ir Europos investicijų fondui;
- įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;
- viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, tiek, kiek joms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurioms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- atitinkamame pagrindiniame akte nurodytoms įstaigoms ar asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus bendros užsienio ir saugumo politikos srityje pagal Europos Sąjungos sutarties V antraštinę dalį;
- valstybėje narėje įsteigtoms įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė arba Sąjungos teisė ir kurioms pagal konkrečių sektorių taisykles gali būti patikėtas Sąjungos lėšų arba biudžeto garantijų įgyvendinimas tiek, kiek tokias įstaigas kontroliuoja viešosios teisės reglamentuojamos įstaigos arba įstaigos, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, ir joms kontrolės įstaigos suteikia tinkamas finansines garantijas solidariosios atsakomybės forma arba lygiavertes finansines garantijas, kurios kiekvienam veiksmui gali būti apribotos iki didžiausios Sąjungos paramos sumos.

²⁸ Informacija apie biudžeto vykdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BUDGpedia“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

Pastabos

[...]

[...]

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Šios programos stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisyklės atitiks Reglamente xxx [Veiklos rezultatų reglamentas] nustatytus reikalavimus.

Programos tikslų įgyvendinimo pažanga bus vertinama trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiais, atsižvelgiant į keletą poveikio trajektorijų. Prireikus bus naudojami Reglamente dėl DFP veiklos rezultatų stebėsenos nustatyti bendri rodikliai, ypač tie rodikliai, kurie taip pat buvo matuojami įgyvendinant ankstesnes bendrąsias programas. Dalyvių ataskaitų teikimo taisyklės parengtos turint omenyje šiuos rodiklius ir sąmoningai siekiant sumažinti administracinę našą dalyviams. Kai tik įmanoma, duomenys bus renkami iš atvirų šaltinių. Visi duomenys apie valdymo procesus (paraiškos, patenkintų paraiškų nuošimčiai, laikas iki dotacijos skyrimo, naudos gavėjų rūšis ir kt.) bus renkami, saugomi ir prieinami realiuoju laiku tam skirtoje duomenų saugykloje. Šiuo metu referencinių duomenų sistema (CORDA) sklandžiai veikia ir yra prieinama valstybėms narėms bei kitoms suinteresuotosioms šalims. Bus parengta ataskaita, kurioje bus pateikta informacija apie valdymo procesus (nuo pirmųjų metų). Palaipsniui į ataskaitą bus įtraukiama informacija apie produktus ir rezultatus. Programos vertinimai ir įgyvendinimo ataskaitos planuojami ir bus skelbiami pagal bendrąsias nuostatas. Programos poveikis, remiantis ilgesnio laikotarpio rodikliais, bus vertinamas tik atliekant vertinimus. Be to, JRC tiesioginiai veiksmai įvertinami atliekant metinį vidinį vertinimą ir keliems aukščiausio lygio ekspertams, atrinktiems pasikonsultavus su JRC valdytojų taryba, atliekant išorės tarpusavio vertinimą.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Biudžeto vykdymo metodo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

Bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa bus įgyvendinama tiesioginiu ir netiesioginiu valdymu. Kalbant apie bendras įgyvendinimo kryptis, programoje „Europos horizontas“ neįvyko esminių pokyčių. Pagal programą „Europos horizontas“ nustatytos supaprastinimo priemonės bus dar labiau išplėtos. Projektų finansavimas fiksuotąją suma taps standartiniu modeliu. Likusiais išimtiniais finansavimo, grindžiamo faktinėmis išlaidomis, atvejais personalo išlaidos bus nustatomos pagal vieneto įkainių sistemą. Šios dvi priemonės padės kuo labiau sumažinti pažeidžiamumą dėl finansinių klaidų.

Bendras ilgiausias laikas iki dotacijos suteikimo bus sutrumpintas nuo 8 iki 7 mėnesių. Bendro įgyvendinimo centras toliau teikia ekonomiškai efektyvias paslaugas visoms Komisijos tarnyboms, atsakingoms už bendrųjų programų įgyvendinimą. Mokslinių tyrimų vykdomojoje įstaigoje ir toliau bus centralizuotas juridinių asmenų tvirtinimas ir vertinimo ekspertų valdymas, užtikrinant masto ekonomiją ir veiksmingą vertinimų organizavimą. Kontrolės strategija grindžiama:

– procedūromis, pagal kurias atrenkami geriausi projektai ir jie paverčiami juridiniais dokumentais;

– projektų ir sutarčių valdymu kiekvieno projekto įgyvendinimo laikotarpiu; – visų be išimties prašymų *ex ante* patikrinimu,

- finansinių ataskaitų sertifikatais, kurių vertė viršija tam tikrą ribą, ir vieneto įkainių apskaičiavimo arba savanoriško didelės mokslinių tyrimų infrastruktūros *ex ante* vertinimo metodikų sertifikavimu;
- apmokėtų prašymų dėl dotacijų, pagrįstų faktinėmis išlaidomis, imties (reprezentatyviaisiais ir rizika grindžiamais) *ex post* auditais;
- nuolatinėmis projektų peržiūromis dėl visų dotacijų techninio įgyvendinimo ir rezultatų;
- dotacijų imties *ex post* techninėmis peržiūromis.

Pagal netiesioginio valdymo principą Komisija pasinaudos toliau nurodytais subjektais biudžetui įvykdyti, kai tai yra tinkama, ekonomiškai efektyvu ir yra didelis svarto poveikis: - institucionalizuotosiomis Europos partnerystėmis (SESV 185 arba 187 straipsnis). Šie subjektai reguliariai vertinami, siekiant užtikrinti, kad jie išliktų tinkami siekti Programos tikslų. Buvo arba bus parengtos pagal netiesioginio valdymo principą veikiančių subjektų priežiūros kontrolės strategijos. Tiesioginio valdymo srityje Komisija ir toliau labai priklausys nuo vykdomųjų įstaigų, įsteigtų pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003. Perduodant veiklą vykdomosioms įstaigoms atliekama privaloma nepriklausoma *ex ante* sąnaudų ir naudos analizė ir išorės ekspertai reguliariai atlieka vykdomųjų įstaigų vertinimus. Atliekant pirmiau minėtą sąnaudų ir naudos analizę, taip pat atsižvelgiama į kontrolės ir priežiūros sąnaudas. 2012 ir 2015 m. atlikti tarpiniai vertinimai patvirtina didelį vykdomųjų įstaigų veiksmingumą ir pridėtinę vertę įgyvendinant programas.

2.2.2. Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą vidaus kontrolės sistemą (-as)

Pagrindinis programos „Europos horizontas“ finansavimo modelis, pagal kurį kompensuojamos faktinės tinkamos finansuoti išlaidos, palaipsniui buvo pakeistas dažniau naudojamu projektų finansavimo fiksuotąją suma modeliu, siekiant skirti tam 50 proc. paskutinių programos „Europos horizontas“ metų biudžeto. Tai atitinka Europos Audito Rūmų pareiškimus, pvz., 2016 m. metinėje ataskaitoje Audito Rūmai nurodė, kad „pagrindinę riziką operacijų tvarkingumui sudaro tai, kad gavėjai deklaruoja netinkamas finansuoti išlaidas, kurios prieš [atlyginimą] nei aptinkamos, nei ištaisomos“, todėl rekomendavo plačiau taikyti supaprastintą išlaidų apmokėjimą. Dotacijų atveju apskaičiuotas reprezentatyvus klaidų lygis programoje „Horizontas 2020“ yra -3,86 proc., o likutinis klaidų lygis -1,92 proc., atsižvelgus į visus susigrąžinimus ir pataisas, kurie buvo ar turi būti atlikti. Tačiau klaidų lygiai buvo mažesni tose programos dalyse, kuriose buvo galima plačiau naudoti supaprastintą išlaidų apmokėjimą ir (arba) su kuriomis buvo susijusi maža ir stabili naudos gavėjų grupė. Tokios dalys apėmė Europos mokslinių tyrimų tarybos dotacijas ir programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmi“.

2.2.3. Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės išlaidų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)

Komisijos tarnybų, atsakingų už ankstesnių 2024 m. bendrųjų programų įgyvendinimą (įskaitant programų „Horizontas 2020“ ir „Europos horizontas“ valdymo išlaidas), kontrolės sistemos (vertinimo, atrankos, projektų valdymo, *ex ante* ir *ex post* kontrolės) išlaidų siauresnis įvertis svyruoja nuo 2 iki 4 proc. Tai laikoma priimtinomis sąnaudomis, atsižvelgiant į pastangas, kurių reikia siekiant

užtikrinti, kad tikslai būtų pasiekti, ir susijusių sandorių skaičių. Skiriant dotacijas, kurių finansavimo modelis pagrįstas tinkamų finansuoti išlaidų atlyginimu, numatomas 2,5–3,5 proc. klaidų rizikos lygis. Klaidų rizikos lygis užbaigiant programą „Horizontas 2020“ (po kontrolės ir pataisų poveikio) yra maždaug 2 proc. (bet nebūtinai mažiau), o užbaigiant programą „Europos horizontas“ – mažiau nei 2 proc. Skiriant dotacijas, kurių finansavimo modelis pagrįstas finansavimu fiksuotą suma, klaidų rizikos lygis artimas 0 proc. (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą). Bendras tikėtinas klaidų lygis priklausys nuo dviejų finansavimo būdų (tinkamų finansuoti išlaidų atlyginimas ir fiksuotosios sumos išmokėjimas) pusiausvyros. Komisija siekia, kai tinkama, taikyti finansavimo fiksuotą suma modelį ir planuoja iki 2027 m. pasiekti, kad 50 proc. kvietimų teikti pasiūlymus finansavimo būtų skiriama pagal šį modelį. Tačiau pagrindinė paskata įvesti finansavimą fiksuotą suma bus ne sumažinti klaidų lygį, o pasiekti visus programos tikslus.

Šis scenarijus grindžiamas prielaida, kad priimant sprendimus supaprastinimo priemonės nėra iš esmės keičiamos. Pastaba. Šis skirsnis taikomas tik dotacijų valdymo procesui (skirtingais valdymo būdais); administracinėms ir veiklos išlaidoms, kurios patiriamos organizuojant viešųjų pirkimų procesą, leidžiamas klaidų rizikos dydis atliekant mokėjimą ir užbaigiant projektą neturėtų siekti 2 proc.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Tarnybos, kurios įpareigojamos vykdyti mokslinių tyrimų ir inovacijų biudžetą, su sukčiavimu turi kovoti visais dotacijos valdymo etapais. Jos parengė ir įgyvendina bendras ir sektorines kovas su sukčiavimu strategijas, įskaitant intensyvesnį žvalgybos duomenų naudojimą, visų pirma pasitelkiant pažangias IT priemones, darbuotojų mokymą ir informavimą, taip pat informuotumo didinimo pateiktis dotacijų gavėjams ir nacionaliniams informacijos centrams. Šios pastangos bus tęsiamos, o kovos su sukčiavimu ir rizikos vertinimo veikla bus toliau stiprinama, nes centrinės tarnybos šiuo metu kuria bendrą rizikos vertinimo priemonę ARACHNE. Apskritai siūlomos priemonės – ypač didesnis dėmesys rizika grindžiamai kontrolei, nustatytai programoje „Europos horizontas“, kuri ir toliau bus vykdoma pagal naująją programą, taip pat griežtesnis mokslinis vertinimas ir kontrolė – ir toliau turėtų daryti teigiamą poveikį kovojant su sukčiavimu. Komisijos tarnybų, vykdomųjų įstaigų ir bendrųjų įmonių, atsakingų už bendrųjų MTI programų įgyvendinimą, bendra kovos su sukčiavimu mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje strategija, apimanti dotacijas, buvo atnaujinta, kad apimtų riziką, susijusią su supaprastintu išlaidų apmokėjimu, ir ji bus toliau atnaujinama atsižvelgiant į įgytą patirtį ir užbaigtas OLAF bylas. Reikėtų pabrėžti, kad nustatytas sukčiavimo lygis nuolat buvo labai žemas, palyginti su visomis išlaidomis moksliniams tyrimams ir inovacijoms, tačiau tarnybos, atsakingos už mokslinių tyrimų ir inovacijų biudžeto vykdymą, tebėra visapusiškai įsipareigojusios kovoti su sukčiavimu. Teisės aktais bus užtikrinta, kad Komisijos tarnybos, įskaitant Europos kovos su sukčiavimu tarnybą (OLAF) ir Europos prokuratūrą, galėtų atlikti auditus, peržiūras ir tyrimus, remdamosi pagal programą „Europos horizontas“ jau taikomomis standartinėmis nuostatomis.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA	ELPA šalių	valstybių kandidačių ir potencialių kandidačių	kitų trečiųjų valstybių	kitų asignuotųjų pajamų
2	[04 01 02] Programos „Europos horizontas“ paramos išlaidos	NDA	TAIP	TAIP	TAIP	NE
2	[04 03 01] Pažangus mokslas	DA	TAIP	TAIP	TAIP	NE
2	[04 03 02] Konkurencingumas ir visuomenė	DA	TAIP	TAIP	TAIP	NE
2	[04 03 03] Inovacijos	DA	TAIP	TAIP	TAIP	NE
2	[04 03 04] Europos mokslinių tyrimų erdvė	DA	TAIP	TAIP	TAIP	NE

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

3.2.1.1. Patvirtinto biudžeto asignavimai

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Numeris	2
--	---------	---

			Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO DFP 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		
			Veiklos asignavimai								
[04 03 01] Pažangus mokslas	Įsipareigojimai	1a	4 093	6 343	6 616	6 773	6 701	6 812	6 741	44 079	
	Mokėjimai	2a	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	
[04 03 02] Konkurencingumas ir visuomenė	Įsipareigojimai	1b	7 042	10 918	11 387	11 659	11 537	11 729	11 604	75 876	
	Mokėjimai	2b	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	
[04 03 03] Inovacijos	Įsipareigojimai	1a	3 600	5 581	5 821	5 960	5 897	5 994	5 932	38 785	
	Mokėjimai	2a	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	
[04 03 04] Europos mokslinių tyrimų erdvė	Įsipareigojimai	1b	1 508	2 341	2 441	2 499	2 472	2 513	2 488	16 262	
	Mokėjimai	2b	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	
			Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų paketo lėšų²⁹								
[04 01 02] Programos „Europos horizontas“ paramos išlaidos		(3)	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
IŠ VISO asignavimų	Įsipareigojimai	= 1a + 1b + 3	16 243	25 183	26 265	26 891	26 607	27 048	26 765	175 002	
	Mokėjimai	= 2a + 2b + 3	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	
			Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO DFP 2028–2034	
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		

²⁹ Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	4	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
	Mokėjimai	5	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		(6)	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 2 išlaidų kategoriją	Įsipareigojimai	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
	Mokėjimai	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000

			Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028–2034
• IŠ VISO veiklos asignavimų (visose veiklos išlaidų kategorijose)	Įsipareigojimai	4	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
	Mokėjimai	5	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų (visose veiklos išlaidų kategorijose)		(6)	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–3 išlaidų kategorijas (orientacinė suma)	Įsipareigojimai	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
	Mokėjimai	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“ [Reikiami asignavimai turėtų būti nustatomi remiantis atitinkamame tinklalapyje „BUDGpedia“ pateiktais metinių vidutinių išlaidų duomenimis.]
---	---	--

GD: <.....>		Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
• Žmogiškieji ištekliai		0	0	0	0	0	0	0	0
• Kitos administracinės išlaidos		0	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO <.....> GD	Asignavimai	0	0	0	0	0	0	0	0

GD: <.....>		Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
• Žmogiškieji ištekliai		0	0	0	0	0	0	0	0
• Kitos administracinės išlaidos		0	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO <.....> GD	Asignavimai	0	0	0	0	0	0	0	0

IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0	0	0	0	0	0	0	0
---	---	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	------------------------------

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–4 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	0	0	0	0	0	0	0	0
	Mokėjimai	0	0	0	0	0	0	0	0

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–4 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS									
	Įsipareigojimai								
	Mokėjimai								
		Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	4							
	Mokėjimai	5							
IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		6							
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės	Įsipareigojimai	= 4 + 6							

programos <...> IŠLAIDŲ KATEGORIJA			Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO DFP 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
	Mokėjimai	= 5 + 6								
IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	4								
	Mokėjimai	5								
IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		(6)								
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos <...> IŠLAIDŲ KATEGORIJA	Įsipareigojimai	= 4 + 6								
	Mokėjimai	= 5 + 6								
			Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO DFP 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
• IŠ VISO veiklos asignavimų (visose veiklos išlaidų kategorijose)	Įsipareigojimai	4								
	Mokėjimai	5								
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų (visose veiklos išlaidų kategorijose)		6								
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–6 išlaidų kategorijas	Įsipareigojimai	= 4 + 6								

(orientacinė suma)	Mokėjimai	= 5 + 6								
--------------------	-----------	---------	--	--	--	--	--	--	--	--

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“ ³⁰
--	----------	--

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

GD: <.....>	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
• Žmogiškieji ištekliai								
• Kitos administracinės išlaidos								
IŠ VISO <...> GD	Asignavimai							

GD: <.....>	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
• Žmogiškieji ištekliai								
• Kitos administracinės išlaidos								
IŠ VISO <...> GD	Asignavimai							

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)								
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034

³⁰

Reikiami asignavimai turėtų būti nustatomi remiantis atitinkamame tinklalapyje „BUDGpedia“ pateiktais metinių vidutinių išlaidų duomenimis.

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–7 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai																	
	Mokėjimai																	

3.2.2. Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas (decentralizuotų agentūrų atveju nepildoma)

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir atliktus darbus ↓			Metai 2028		Metai 2029		Metai 2030		Metai 2031		Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 skirsnį)						IŠ VISO		
	ATLIKTI DARBAI																		
	Rūšis ³¹	Vidutinės sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius
1 KONKRETUS TIKSLAS ³² ...																			
– Atliktas darbas																			
– Atliktas darbas																			
– Atliktas darbas																			
1 konkretaus tikslo tarpinė suma																			
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																			
– Atliktas darbas																			
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																			
IŠ VISO																			

³¹ Atlikti darbai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

³² Apibūdinta 1.3.2 skirsnyje. „Konkretus tikslas (-ai) ...“.

Šios programos pažangos ir pasiekimų stebėsenos tikslais produkto ir rezultato rodikliai atitiks Reglamente xxx [Veiklos rezultatų reglamentas] nustatytus bendruosius rodiklius.

3.2.3. Numatomo poveikio administraciniam asignavimams santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

3.2.3.1. Patvirtinto biudžeto asignavimai

PATVIRTINTI ASIGNAVIMAI	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO 2028–2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji išteklių	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
Kitos administracinės išlaidos	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
Neįtraukta į 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								
Žmogiškieji išteklių	625,906	653,293	682,926	714,991	749,687	787,229	827,851	5041,883
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	421,944	506,573	602,561	711,464	835,052	975,331	1134,583	5187,508
Tarpinė suma, neįtraukta į 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	1047,851	1159,866	1285,487	1426,455	1584,738	1762,560	1962,435	10229,391
IŠ VISO								
	1047,851	1159,866	1285,487	1426,455	1584,738	1762,560	1962,435	10229,391

3.2.4. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji išteklių naudojami taip:

3.2.4.1. Finansuojami iš patvirtinto biudžeto

Sąmatą surašyti etato ekvivalentais³³

PATVIRTINTI ASIGNAVIMAI	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034
• Etatų plano etatai (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)³⁴							
20 01 02 01 (Būstinė ir Komisijos atstovybės)	0	0	0				0
20 01 02 03 (ES delegacijos)	0	0	0				0
01 01 01 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai) ³⁵	1439	1557	1684	1823	1972	2134	2309
01 01 01 11 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai) ³⁶	1261	1261	1261	1261	1261	1261	1261

³³ Po lentelės nurodykite, kiek etato ekvivalentų iš nurodyto skaičiaus jau paskirti tam veiksmui valdyti ir (arba) gali būti perskirstyti jūsų generaliniame direktorate ir kokie yra jūsų gryniesiems poreikiai.

³⁴ Šie skaičiai apima tik būtinus generalinių direktoratų darbuotojus, o ne tuos, kurių reikės vykdomosioms įstaigoms, bendrosioms įmonėms ir kitoms decentralizuotoms įstaigoms, taip pat papildomus darbuotojus, kuriems atlygis mokamas iš būsimų asocijuotųjų šalių įnašų.

³⁵ Pradinė reikšmė – etato ekvivalentų skaičius 2027 m., kasmet didinamas proporcingai programos „Europos horizontas“ 2028–2034 m. biudžeto lygiui konkrečiais metais, neviršijant 75 % padidinimo, atsižvelgiant į numatomą veiksmingumo padidėjimą.

Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)	0	0	0				0
• Išorės darbuotojai (etato ekvivalentais)							
20 02 01 (AC, END finansuojami iš bendrojo biudžeto)	0	0	0				0
20 02 03 (AC, AL, END ir JPD ES delegacijose)	0	0	0				0
Administracinės paramos eilutė [XX.01.YY.YY]	- būstinėje	0	0	0			0
	- ES delegacijose	0	0	0			0
01 01 01 02 (AC, END – netiesioginiai moksliniai tyrimai) ³⁷	627	679	734	794	860	930	1006
01 01 01 12 (AC, END – tiesioginiai moksliniai tyrimai) ³⁸	545	545	545	545	545	545	545
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) – 7 išlaidų kategorija	0	0	0				0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) – neįtraukta į 7 išlaidų kategoriją	0	0	0				0
IŠ VISO	0	0	0				0

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant darbuotojus, jau paskirtus veiksmui valdyti, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios gali būti skiriamos valdantiems generaliniams direktoratams, atsižvelgiant į padidintą programos paketą, pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus. Šis darbuotojų skaičius neapima ir iš anksto nenulemia vykdomosioms įstaigoms ar įgyvendinimo subjektams reikalingų darbuotojų skaičiaus.

3.2.4.3. Visi žmogiškųjų išteklių poreikiai

IŠ VISO PATVIRTINTŲ ASIGNAVIMŲ IR IŠORĖS ASIGNUOTŲJŲ PAJAMŲ	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
• Etatų plano etatai (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
20 01 02 01 (Būstinė ir Komisijos atstovybės)	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (ES delegacijos)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)	0	0	0	0	0	0	0
• Išorės darbuotojai (etato ekvivalentais)							
20 02 01 (AC, END finansuojami iš bendrojo biudžeto)	0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END ir JPD ES delegacijose)	0	0	0	0	0	0	0
Administracinės paramos eilutė [XX.01.YY.YY]	- būstinėje	0	0	0	0	0	0
	- ES	0	0	0	0	0	0

³⁶ Pradinė reikšmė – etato ekvivalentų skaičius 2027 m., kuris tuo laikotarpiu yra stabilus.

³⁷ Pradinė reikšmė – etato ekvivalentų skaičius 2027 m., kasmet didinamas proporcingai programos „Europos horizontas“ 2028–2034 m. biudžeto lygiui konkrečiais metais, neviršijant 75 % padidinimo, atsižvelgiant į numatomą veiksmingumo padidėjimą.

³⁸ Pradinė reikšmė – etato ekvivalentų skaičius 2027 m., kuris tuo laikotarpiu yra stabilus.

	delegacijose							
01 01 01 02 (AC, END – netiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END – tiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) – 7 išlaidų kategorija	0	0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) – neįtraukta į 7 išlaidų kategoriją	0	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.5. Numatomo poveikio su skaitmeninėmis technologijomis susijusioms investicijoms apžvalga

Privaloma: su skaitmeninėmis technologijomis susijusių investicijų pagal pasiūlymą (iniciatyvą) geriausias įvertis turėtų būti pateiktas tolesnėje lentelėje.

Išimties tvarka, kai tai reikalinga pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti, asignavimai pagal 7 išlaidų kategoriją turėtų būti pateikti tam skirtoje eilutėje.

Asignavimai pagal 1–6 išlaidų kategorijas turėtų būti nurodyti kaip „Politikos priemonių IT išlaidos veiklos programoms“. Šios išlaidos parodo veiklos biudžetą, naudojamą su iniciatyvos įgyvendinimu tiesiogiai susijusioms IT platformoms ar priemonėms pakartotinai naudoti, pirkti ir (arba) sukurti ir susijusioms investicijoms (pvz., licencijoms, tyrimams, duomenų saugojimui ir kt.). Šioje lentelėje pateikta informacija turėtų atitikti 4 skirsnyje „Skaitmeniniai aspektai“ pateiktus duomenis.

IŠ VISO skaitmeninių ir IT asignavimų	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028–2034
7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
IT išlaidos (organizacijos)	0	0	0	0	0	0	0	0
7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0	0	0	0	0	0	0	0
Neįtraukta į 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								
Politikos priemonių IT išlaidos veiklos programoms	83,688	94,699	107,160	121,261	137,217	155,272	175,703	875,000
Tarpinė suma, neįtraukta į 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	83,688	94,699	107,160	121,261	137,217	155,272	175,703	875,000
IŠ VISO	83,688	94,699	107,160	121,261	137,217	155,272	175,703	875,000

Politikos priemonių IT išlaidos turėtų sudaryti 0,5 % visų programos išlaidų.

IŠ VISO skaitmeninių ir IT asignavimų	Metai 2024	Metai 2025	Metai 2026	Metai 2027	IŠ VISO DFP 2021–2027
7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA					
IT išlaidos (organizacijos)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Neįtraukta į 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ					
Politikos priemonių IT išlaidos veiklos programoms	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Tarpinė suma, neįtraukta į 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
IŠ VISO					
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

Pasiūlymas (iniciatyva)

- Galima visiškai finansuoti persikrstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje.
- Reikia panaudoti nepaskirstytą maržą pagal atitinkamą DFP išlaidų kategoriją ir (arba) specialias priemones, kaip apibrėžta DFP reglamente.
- Reikia persvarstyti DFP.

3.2.7. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2028 metai	2029 metai	2030 metai	2031 metai	2032 metai	2033 metai	2034 metai	Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų ³⁹	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - nuosaviems ištekliams
 - kitoms pajamoms
 - nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Einamųjų	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁴⁰
-------------------------	----------	--

³⁹ Dvišaliai asociacijos susitarimai dar nesuderinti. Asocijuotųjų šalių įnašai bus pridėti prie sumos, nurodytos šioje finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje.

	finansinių metų asignavimai	2028 metai	2029 metai	2030 metai	2034 metai
..... straipsnis					

Biudžeto pajamų eilutė:	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis						
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Vienetas	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

01.02XX Asignavimai iš trečiųjų šalių įnašų

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

Trečiosios valstybės gali prisidėti prie Programos pagal asociacijos susitarimus. Asociacijos susitarimuose su kiekviena šalimi bus nustatytos finansinio įnašo dydžio nustatymo sąlygos, kuriomis užtikrinama, kad būtų automatiškai ištaisomas reikšmingas disbalansas, palyginti su suma, kurią dalyvaujanti Programa gauna asocijuotojoje šalyje įsisteigę subjektai, atsižvelgiant į Programos valdymo išlaidas.

⁴⁰ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.

4 SKAITMENINIAI ASPEKTAI

Programoje „Europos horizontas“ naudojamos organizacinės priemonės, aprašytos Europos konkurencingumo fondo teisinio ir finansinio poveikio ir skaitmeninių aspektų pažymoje, kurioje pateikiamos kryžminės nuorodos į visus skaitmeninius aspektus.